

Hrvatska energetska regulatorna agencija

**Savjetovanje
o prijedlogu metodologije za utvrđivanje
referentne cijene plinskih transportnih usluga
sukladno članku 26. Uredbe (EU) 2017/460
o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim
strukturama transportnih tarifa za plin**

Ovaj dokument usvojen je 10. travnja 2025. Odlukom o pokretanju savjetovanja o prijedlogu metodologije za utvrđivanje referentne cijene sukladno članku 26. Uredbe Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin, klasa: 391-21/24-01/3, urbroj: 371-04-25-10

Zagreb, travanj 2025.

SADRŽAJ

IZJAVA O ODRICANJU	3
DEFINICIJE POJMOVA.....	4
1. UVOD.....	6
1.1. OKVIR I OBUHVAT SAVJETOVANJA.....	6
1.2. INFORMACIJE O TRANSPORTNIM I NETRANSPORTNIM USLUGAMA.....	8
1.2.1. Transportne usluge	8
1.2.2. Netransportne usluge	8
2. OBRAZLOŽENJE PARAMETARA KOJI SE ODNOSE NA TEHNIČKE KARAKTERISTIKE TRANSPORTNOG SUSTAVA.....	9
2.1. OPIS TRANSPORTNOG SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ	9
2.2 KORIŠTENJE TRANSPORTNOG SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	12
3. ELEMENTI PREDLOŽENE METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE PLINSKIH TRANSPORTNIH USLUGA	15
3.1. OPIS PREDLOŽENE METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE	15
3.2. HOMOGENE SKUPINE TOČAKA I KAPACITETI SUSTAVA	18
3.3. INFORMACIJE O DOZVOLJENOM PRIHODU OPERATORA ZA TRANSPORTNE USLUGE TE PRIJEDLOG RASPODJELE DOZVOLJENIH PRIHODA.....	23
3.4. PRILAGODBE TRANSPORTNIH TARIFA NA ULAZNIM I IZLAZNIM TOČKAMA TRANSPORTNOG SUSTAVA.....	25
3.4.1. Predloženi iznosi popusta na ulaznim i izlaznim točkama skladišta plina	25
3.4.2. Prilagodba transportnih tarifa na drugim točkama transportnog sustava	26
3.5. PROCJENA RASPODJELE TROŠKOVA I FAKTOR UTJECAJA NA TROŠKOVE.....	26
3.6. USPOREDBA PREDLOŽENE METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE REFERENTE CIJENE I CWD METODOLOGIJE.....	32
3.7. PROCJENA PREDLOŽENE METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE ZA TRANSPORTNE USLUGE.....	33
4. INDIKATIVNE REFERENTNE CIJENE SUKLADNO PREDLOŽENOJ METODOLOGIJI POŠTANSKE MARKE.....	36
4.1. INDIKATIVNE REFERENTNE CIJENE ZA RAZDOBLJE OD 2026. – 2030.	36
4.2. USPOREDBA REFERENTNIH CIJENA PRIMJENJIVIH U TRENUTAČNOM TARIFNOM RAZDOBLJU TE REFERENTNIH CIJENA ZA RAZDOBLJE 2026.-2030.....	37
5. NETRANSPORTNE USLUGE OPERATORA TRANSPORTNOG SUSTAVA	39
5.1. USLUGA PRIKLJUČENJA NA TRANSPORTNI SUSTAV ILI POVEĆANJA PRIKLJUČNOG KAPACITETA.....	40
5.2. NESTANDARDNE USLUGE	41
6. POPIS TABLICA I SLIKA	43
6.1. Popis tablica.....	43
6.2. Popis slika	43

Izjava o odricanju

Sukladno Zakonu o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, br. 120/12 i 68/18) te člancima 26. i 27. Uredbe Komisije (EU) 2017/460 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za plin (dalje: Uredba 2017/460) Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) provodi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupku donošenja propisa i metodologija iz djelokruga svoga rada, a posebno o svim informacijama iz članka 26. Uredbe 2017/460.

Svrha savjetovanja je prikupljanje informacija o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti kako bi se podigla razina razumijevanja i prihvaćanja novih propisa, ali i radi uočavanja slabosti i negativnih učinaka predloženog propisa.

Svrha ovog dokumenta je provođenje savjetovanja o predloženoj metodologiji za utvrđivanje referentne cijene transportnih usluga u skladu i na način propisan Uredbom 2017/460, a savjetovanje se odnosi na naredno, četvrto regulacijsko razdoblje 2026.-2030.

Svrha ovog dokumenta je pružiti okvirne informacije o očekivanim budućim kretanjima elemenata koji utječu na izračun cijene ugovorenih transportnih usluga, slijedom čega su podaci i parametri sadržani u ovom dokumentu indikativni te odražavaju najbolje moguće procjene operatora transportnog sustava i HERA-e te stoga podliježu mogućim izmjenama.

Obvezujućim se smatraju i imaju pravni učinak samo oni iznosi tarifnih stavki koje će HERA donijeti odlukom o iznosu tarifnih stavki za transport plina prije početka njihove primjene od strane operatora transportnog sustava u narednom tarifnom razdoblju 2026.-2030.

Definicije pojmova

Pojmovi koji se koriste u ovom dokumentu imaju značenja utvrđena propisima kojim se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti i tržište plina.

Pojedini pojmovi korišteni za potrebe ovog dokumenta imaju sljedeća značenja:

1. „aukcijska premija” znači razlika između postignute cijene i rezervne cijene na aukciji;
2. „Direktiva 2024/1788” znači Direktiva 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ;
3. „dozvoljeni prihod” znači zbroj prihoda od transportnih usluga i prihoda iz netransportnih usluga za usluge koje je operator transportnog sustava pružio u određenom razdoblju unutar zadanog regulatornog razdoblja i koji operator transportnog sustava ima pravo uprihoditi na temelju režima bez gornje granice cijene i koji se određuje u skladu s člankom 78. stavkom 7. točkom (a) Direktive 2024/1788;
4. „faktor koji utječe na troškove” znači ključni element aktivnosti operatora transportnog sustava koji je u korelaciji s troškovima operatora transportnog sustava, na primjer udaljenost, predviđeni ugovoreni kapacitet ili tehnički kapacitet;
5. „homogena skupina točaka” znači skupina istovrsnih ulaznih odnosno izlaznih točaka transportnog sustava za koju se određuju referentne cijene, odnosno tarifne stavke;
6. „izlaz iz transportnog sustava” znači fizička ili virtualna točka transportnog sustava koja je predmet ugovaranja usluge transporta za isporuku plina u transportni sustav susjedne zemlje, distribucijski sustav, sustav skladišta plina ili krajnjem kupcu;
7. „klaster ulaznih ili izlaznih točaka” znači homogena skupina točaka koja se za potrebe primjene metodologije za utvrđivanje referentne cijene smatra jednom ulaznom ili izlaznom točkom;
8. „množitelj” znači broj kojim se množi utvrđeni iznos referentne cijene kako bi se izračunala rezervna cijena za odgovarajući tromjesečni, mjesečni, dnevni ili unutar dnevni standardni kapacitetni proizvod;
9. „netransportne tarife” znači naknade koje korisnici mreže trebaju platiti za netransportne usluge koje su im pružene;
10. „netransportne usluge” znači regulirane usluge koje pružaju operatori transportnog sustava koje nisu transportne usluge ni usluge regulirane Uredbom (EU) br. 312/2014;
11. „pristup promjenjive cijene” znači pristup utvrđivanja referentne cijene pri kojem se referentna cijena za godine regulacijskog razdoblja utvrđuje u ovisnosti o određenim parametrima te se može naknadno, tijekom regulacijskog razdoblja, prilagođavati;
12. „referentna cijena” znači iznos tarifne stavke za transport plina, odnosno cijena za godišnji standardni kapacitetni proizvod za stalni kapacitet utvrđena za pojedinu homogenu skupinu točaka;
13. „rezervna cijena” znači cijena za određeni negodišnji standardni kapacitetni proizvod koja se izračunava temeljem referentne cijene i uz primjenu odgovarajućeg množitelja i sezonskog faktora;
14. „scenarij protoka” znači kombinacija jedne ulazne i jedne izlazne točke koja odražava upotrebu transportnog sustava na temelju vjerojatnih obrazaca ponude i potražnje, a za

- koju postoji barem jedna plinovodna ruta koja omogućuje protok plina u transportnu mrežu na toj ulaznoj točki i iz transportne mreže na toj izlaznoj točki, neovisno o tome je li kapacitet ugovoren na toj ulaznoj točki i na toj izlaznoj točki;
15. „sezonski faktor“ znači faktor kojim se odražava promjena razine korištenja kapaciteta transportnog sustava tijekom godine i koji se primjenjuje u kombinaciji s odgovarajućim množiteljem;
  16. „tarifno razdoblje“ znači razdoblje tijekom kojega je primjenjiva određena razina referentne cijene, pri čemu je njegovo najkraće trajanje godinu dana, a najdulje regulatorno razdoblje;
  17. „transportne usluge“ znači regulirane usluge koje operator transportnog sustava pruža unutar ulazno-izlaznog sustava u svrhu transporta;
  18. „ugovoreni kapacitet“ znači kapacitet transportnog sustava kojega je ugovorio korisnik temeljem ugovora o transportu plina, a koji se smatra najvećim dnevnim kapacitetom izraženim u kWh/dan;
  19. „Uredba 2024/1789“ znači Uredba (EU) 2024/1789 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o unutarnjem tržištu plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, o izmjeni uredbi (EU) br.1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 i (EU) 2022/869 i Odluke (EU) 2017/684 te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 715/2009;
  20. „ulaz u transportni sustav“ znači fizička ili virtualna točka transportnog sustava koja je predmet ugovaranja usluge transporta za preuzimanje plina iz transportnog sustava susjedne zemlje, mreže proizvodnih plinovoda, sustav skladišta plina ili terminala za UPP.

1. UVOD

1.1. Okvir i obuhvat savjetovanja

Sukladno Zakonu o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, br. 120/12 i 68/18), člancima 26. i 27. Uredbe 2017/460 te odlukom HERA-e od 3. studenoga 2017., HERA je određena kao strana koja provodi redovita savjetovanja sa zainteresiranom javnošću o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene plina za kapacitetni proizvod za stalni kapacitet trajanja od godinu dana te koja je primjenjiva na ulaznim i izlaznim točkama plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske.

Osim toga, u skladu s člankom 28. Uredbe 2017/460, HERA kao nacionalno regulatorno tijelo provodi i savjetovanje o popustima, množiteljima i sezonskim faktorima s nacionalnim regulatornim tijelima svih izravno povezanih država članica Europske Unije i relevantnim dionicima i to istodobno sa savjetovanjem prema članku 26. Uredbe 2017/460.

Nadalje, odlukom HERA-e od 3. studenoga 2017. godine, nacionalni operator transportnog sustava, energetski subjekt PLINACRO d.o.o. (dalje: PLINACRO d.o.o.) određen je za stranu koja će, sukladno članku 29. i 30. Uredbe 2017/460, objavljivati propisane informacije prije godišnje aukcije godišnjeg kapaciteta plinskog transportnog sustava i prije tarifnog razdoblja u Republici Hrvatskoj. Navedene propisane informacije PLINACRO d.o.o. objavljuje na svojoj internetskoj stranici te na platformi Europske mreže operatora transportnih sustava za plin (*eng. European Network Of Transmission System Operators For Gas - ENTSOG*) (dalje: ENTSOG).

Uredba 2017/460, zajedno s Uredbom 2024/1789, naglašava nužnost uspostavljanja mrežnih pravila o usklađenim strukturama transportnih tarifa za prirodni plin na cjelokupnom području Europske unije radi razvoja i integracije plinskih tržišta uz osiguranje sigurnosti opskrbe prirodnim plinom.

Temelj Uredbe 2017/460 je metodologija za izračun tarifnih stavki temeljena na referentnoj cijeni (*eng. Reference Price Methodology - RPM*) kojom se određuju tarife za standardni godišnji proizvod, uz obvezu valoriziranja metodologije alternativnom metodologijom koja se temelji na udaljenosti između ulaznih i izlaznih točaka ponderiranih kapacitetom (*eng. Capacity Weighted Distance - CWD*) (dalje: CWD metodologija) te procjenom raspodjele troškova koji se odnose na transportne usluge.

Svrha ovog dokumenta je provođenje redovnog savjetovanja o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene transportnih usluga, odnosno iznosa tarifnih stavki za transport plina, koje će operator transportnog sustava u Republici Hrvatskoj, PLINACRO d.o.o., primijeniti za usluge transporta plina u narednom, četvrtom regulacijskom razdoblju od 2026. do 2030. godine.

Metodologija za izračun tarifnih stavki temeljena na referentnoj cijeni treba:

- biti transparentna u svim sastavnicama kako bi omogućila korisnicima transportnog sustava da sami dobiju isti izračun referentnih cijena te da u određenoj mjeri mogu i predvidjeti buduća kretanja istih;
- uzeti u obzir stvarne troškove nastale pružanjem transportnih usluga uz uzimanje u obzir razine kompleksnosti transportne mreže;
- osigurati nediskriminiranje i spriječiti neopravdano unakrsno subvencioniranje, uzimajući u obzir procjenu raspodjele troškova (*eng. Cost Allocation Assessment - CAA*) (dalje: CAA) između unutarsustavnog i međusustavnog korištenja transportnog sustava;
- osigurati da znatan količinski rizik povezan s transportom preko ulazno-izlaznog sustava ne snose krajnji kupci unutar tog ulazno-izlaznog sustava;
- osigurati da dobivene referentne cijene ne narušavaju prekograničnu trgovinu.

Kako bi se ostvarila načela primjene dosljedne i transparentne metodologije, ovim dokumentom se opisuje predložena metodologija za utvrđivanje referentne cijene transportnih usluga, koja se u osnovnim postavkama neće značajnije mijenjati u odnosu na metodologiju primjenjivu u trećem regulacijskom razdoblju 2021.-2025. Predloženu metodologiju potrebno je usporediti s rezultatima dobivenima uz primjenu CWD metodologije, budući da Uredba 2017/460 u članku 26. navodi tu metodologiju kao referentnu za utvrđivanje referentnih cijena.

Energetski subjekt PLINACRO d.o.o. primjenjuje iznose tarifnih stavki u tekućem regulacijskom razdoblju temeljem Odluke o odbijanju zahtjeva za redovnu reviziju drugog regulacijskog razdoblja 2017.-2020. i određivanju iznosa tarifnih stavki za transport plina za godine trećeg regulacijskog razdoblja 2021.-2025. energetskom subjektu PLINACRO d.o.o., Zagreb, Klasa: 310-45/20-02/65, Urbroj: 371-04-20-10, od 28. prosinca 2020. (dalje: Odluka za treće regulacijsko razdoblje) i Odluke o iznosu tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 108/22), od 14. rujna 2022. godine, koja je zbog prelaska na primjenu gornje ogrjevnosti, umjesto donje te zbog primjene eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, zamijenila Odluku o iznosu tarifnih stavki za transport plina za treće regulacijsko razdoblje 2021.-2025. („Narodne novine“, broj 147/20), koju je HERA donijela 28. prosinca 2020.

Ukupan iznos dozvoljenih prihoda, koji predstavljaju polaznu vrijednost za izračun referentnih cijena transportnih usluga za godine četvrtog regulacijskog razdoblja 2026. - 2030., utvrđivat će se tijekom 2025. godine u skladu s odredbama u tom trenutku važeće Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, dok se u ovom dokumentu navode indikativni planirani iznosi dozvoljenih prihoda na način kako ih je, kao podlogu za pripremu ovog savjetovanja, HERA-i dostavio PLINACRO d.o.o., a kako bi korisnici transportnog sustava mogli dobiti uvid u smjer kretanja budućih iznosa tarifnih stavki za transport plina. Navedeni indikativni iznosi dozvoljenog prihoda ne sadrže razliku između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda za godine trećeg regulacijskog razdoblja, a koji se raspodjeljuju na sljedeće, četvrto regulacijsko razdoblje.

Slijedom navedenog, u ovom dokumentu se navode isključivo indikativne referente cijene za transportne usluge, koje nisu obvezujuće, uzevši u obzir da su temeljene na procjenama izračuna dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava te na procjenama ugovaranja i korištenja transportnog sustava za godine četvrtog regulacijskog razdoblja.

Savjetovanje se provodi u trajanju od dva mjeseca, u skladu s člankom 26. Uredbe 2017/460. U roku od mjesec dana od završetka savjetovanja, HERA će objaviti zaprimljena očitovanja zainteresirane javnosti u postupku javnog savjetovanja te njihov sažetak. Istovremeno s pokretanjem ovog savjetovanja, HERA će dokumente savjetovanja proslijediti Agenciji za suradnju europskih energetskih regulatora (dalje: ACER) kako bi ACER analizirao jesu li objavljene sve relevantne informacije iz članka 26. stavka 1. Uredbe 2017/460 te ispunjava li predložena metodologija sve propisane zahtjeve iz članka 4. i 7. Uredbe 2017/460.

Osim toga, prema članku 28. Uredbe 2017/460, HERA je kao nacionalno regulatorno tijelo dužna istovremeno sa savjetovanjem o metodologiji, provoditi i savjetovanje s nacionalnim regulatornim tijelima svih izravno povezanih država članica Europske unije i zainteresiranom javnošću o popustima primjenjivim za pojedine točke transportnog sustava te množiteljima i sezonskim faktorima primjenjivim za izračun rezervnih cijena.

Predviđeni rok za donošenje analize i zaključka ACER-a je dva mjeseca od završetka savjetovanja, a slijedom istog HERA ima obvezu donošenja utemeljene odluke o svim sastavnicama iz članka 26. stavka 1. Uredbe 2017/460 u roku od pet mjeseci po okončanju ovog savjetovanja. Nakon objavljivanja odluke, HERA odluku dostavlja ACER-u i Europskoj komisiji.

1.2. Informacije o transportnim i netransportnim uslugama

1.2.1. Transportne usluge

Prema članku 4. Uredbe 2017/460 usluga se smatra transportnom ukoliko su kumulativno ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- a) troškovi usluge uzrokovani su faktorima koji utječu na troškove za tehnički i predviđeni ugovoreni kapacitet i udaljenost, i
- b) troškovi usluge povezani su s ulaganjem u infrastrukturu koja je dio regulirane imovine za pružanje transportnih usluga te s radom te infrastrukture.

Ukoliko neki od navedenih kriterija iz točaka a) i b) nije ispunjen, usluga se kroz ovaj postupak savjetovanja može svrstati u transportnu ili netransportnu uslugu.

Prihod od transportnih usluga prvenstveno se ostvaruje temeljem tarifa za ugovoreni kapacitet, a dio prihoda moguće je iznimno i uz odobrenje nacionalnog regulatornog tijela, ubirati transportnim tarifama temeljenima na protoku plina, odnosno količini plina.

U trenutnom regulacijskom razdoblju PLINACRO d.o.o. primjenjuje tarife temeljene na ugovorenom kapacitetu radi primjene što jednostavnije metodologije usmjerene prema stabilnom ostvarivanju prihoda te bez rizika povezanih s korištenjem ugovorenog kapaciteta.

Sljedom navedenog, i za naredno regulacijsko razdoblje 2026.-2030. predlaže se zadržati ugovoreni kapacitet transportnog sustava kao jedinu transportnu uslugu na koju će se primijeniti transportne tarife.

1.2.2. Netransportne usluge

Operator transportnog sustava PLINACRO d.o.o. osim usluge transporta plina, pruža i sljedeće usluge u skladu s odredbama Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 18/18, 23/20) (dalje: Zakon o tržištu plina) i Mrežnim pravilima transportnog sustava („Narodne novine“, broj 50/18, 31/19, 89/19, 36/20, 106/21, 58/22, 9/24, dalje: Mrežna pravila transportnog sustava):

- (i) uslugu priključenja na transportni sustav i povećanja priključnog kapaciteta, i
- (ii) nestandardne usluge.

Zakonom o tržištu plina propisan je okvir obuhvata regulacije ovih usluga, i to na način da se člankom 80. Zakona propisuju uvjeti priključenja na transportni sustav te se jasno ističe da troškove nastale priključenjem na transportni sustav i održavanjem priključka snosi kupac na čiji je zahtjev priključak izgrađen te da takav trošak ne može biti uključen u iznos tarifnih stavki za transport plina.

Zakonom o tržištu plina se propisuje da se pravila priključenja na transportni sustav detaljno propisuju Mrežnim pravilima transportnog sustava, a naknada za priključenje i nestandardne usluge predmetom su utvrđivanja zasebnim metodologijama.

Njihov obuhvat i način obračuna reguliran je Metodologijom utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta („Narodne novine“, broj 48/18) te Metodologijom utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvati i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom („Narodne novine“, broj 48/18, 25/19, 134/21, 9/22). Navedenim aktima uređen je regulatorni okvir kako bi se prihodi iz netransportnih usluga prikupljali naknadama koje odgovaraju ostvarenim troškovima, čime se ostvaruje da su iste

nediskriminirajuće, objektivne i transparentne, a time i usklađene sa zahtjevima iz članka 4. Uredbe 2017/460.

Slijedom navedenog, usluge priključenja na transportni sustav i povećanja priključnog kapaciteta te nestandardne usluge, budući da se obavljaju na zahtjev korisnika, a troškovi tih usluga nisu povezani s ulaganjem u infrastrukturu koja je dio regulirane imovine za pružanje transportnih usluga, klasificiraju se kao netransportne usluge.

2. OBRAZLOŽENJE PARAMETARA KOJI SE ODOSE NA TEHNIČKE KARAKTERISTIKE TRANSPORTNOG SUSTAVA

2.1. Opis transportnog sustava u Republici Hrvatskoj

Plinski transportni sustav Republike Hrvatske u vlasništvu je i pod upravljanjem operatora transportnog sustava energetskog subjekta PLINACRO d.o.o., kojem je osnivač Republika Hrvatska. PLINACRO d.o.o. djeluje kao vlasnički razdvojen i certificiran operator transportnog sustava. Transportni sustav se proteže kroz sve županije Republike Hrvatske, osim Dubrovačko-neretvanske županije te je prikazan na Slici 1.

Slika 1. Plinski transportni sustav Republike Hrvatske

Izvor: PLINACRO d.o.o.

PLINACRO d.o.o. upravlja sustavom plinovoda kojima se prirodni plin iz domaće proizvodnje (sjeverni dio kontinentalne Hrvatske i sjeverni Jadran), s terminala za UPP, iz podzemnog skladišta plina te iz uvoza, preko interkonekcija sa Slovenijom (Zabok – Rogatec) i Mađarskom (Donji Miholjac – Dravaszerdahely) preuzima u transportni sustav.

Plin se iz transportnog sustava isporučuje krajnjim kupcima direktno priključenima na transportni sustav, u distribucijske sustave kojima upravlja 27 operatora distribucijskog sustava, na dvije izlazne interkonekcije te na dva priključka u funkciji izlaza plina prema podzemnim skladištima plina.

Do kraja 2024. plinski transportni sustav dosegno je visoku razinu izgrađenosti i razvijenosti s ukupno 155 mjerno-redukcijskih stanica i 2.544 km plinovoda, od čega je:

- 17 km plinovoda radnog tlaka 100 bar,
- 954 km plinovoda radnog tlaka 75 bar,
- 1.573 km plinovoda radnog tlaka 50 bar.

Tablica 1. Osnovni podaci o transportnom sustavu Republike Hrvatske

Transportni sustav Republike Hrvatske u 2024.	
Broj operatora transportnog sustava	1
Ukupna duljina cjevovoda plinskog transportnog sustava	2.544 km
Interkonekcije / operator transportnog sustava	Rogatec / Plinovodi d.o.o. (SLO) Drávaszerdahely / FGSZ Ltd. (HU)
Podzemno skladište plina / operator sustava skladišta plina	Okoli i Grubišno Polje/ Podzemno skladište plina d.o.o.
Terminal za UPP / operator terminala za UPP	Omišalj / LNG Hrvatska d.o.o.
Ulazi iz domaće proizvodnje / proizvođač plina	UMS CPS Molve / INA d.d. UMS Etan, Ivanić Grad / INA d.d. UMS Stari Jankovci / Vermilion d.o.o. UMS Terminal Pula / INA d.d.
Broj priključaka za krajnje kupce priključene na transportni sustav	34
Broj priključaka za distribucijske sustave i broj operatora distribucijskih sustava	Broj priključaka: 165 Broj operatora: 27
Broj zona uravnoteženja	1
Transportirane količine (povijesni podaci) (IMRS + PSP)	(u GWh) 2024: 38.787 2023: 40.340 2022: 41.040 2021: 35.198 2020: 36.050 2019: 34.194 2018: 32.787

Ukupan tehnički kapacitet svih ulaza u transportni sustav, uključujući i kapacitet povlačenja iz podzemnog skladišta plina iznosi 304 mil. kWh/dan te se prikazuje u Tablici 2.

Tablica 2. Tehnički i priključni kapaciteti na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava u 2024.

ULAZI	Tehnički kapacitet (GWh/dan)	IZLAZI	Tehnički kapacitet (GWh/dan)	Priključni kapacitet (GWh/dan)
Interkonekcije	130	Distribucija	128	262
Proizvodnja	25	Krajnji kupci na TS	107	182
Terminal za UPP	85	Interkonekcije	59	85
Podzemno skladište plina	64	Podzemno skladište plina	45	45
UKUPNO	304		339	574

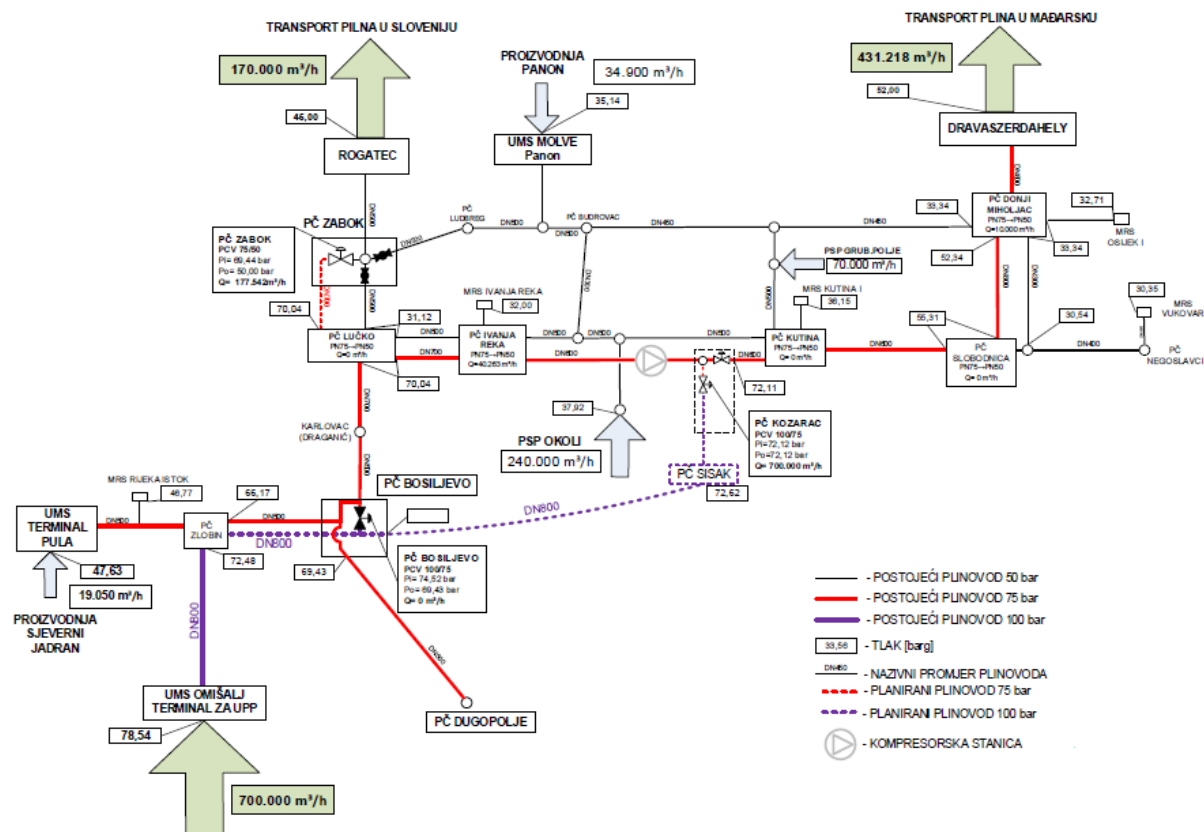
Izvor: PLINACRO d.o.o.

Tehnički kapacitet ulaza u transportni sustav PLINACRO d.o.o. određuje na način da se kao tehnički kapacitet određuje satna ili dnevna količina plina koja se kroz predmetni ulaz može dovesti do glavnog centra potrošnje, odnosno tehnički kapacitet nije određen samim promjerom ulaznog plinovoda i instaliranom mjernom opremom, već odražava kapacitet koji se može ponuditi korisnicima sustava.

Navedeni ukupni tehnički kapacitet izlaza iz transportnog sustava kod distribucijskih sustava i krajnjih kupaca PLINACRO d.o.o. je odredio kao ukupni najveći stalni kapacitet transportnog sustava koji operator transportnog sustava može ponuditi korisnicima transportnog sustava, uzimajući u obzir integritet i tehničke mogućnosti transportnog sustava.

Za naredno regulacijsko razdoblje PLINACRO d.o.o. planira dovršetak započetih investicija u okviru programa diverzifikacije opskrbe i učinkovitosti transportnog sustava, odnosno plinovoda Zlobin-Bosiljevo DN800/100 bar, Bosiljevo-Sisak DN800/100 bar, Kozarac-Sisak DN800/100 bar i Lučko-Zabok DN700/75, nakon čije će se izgradnje i stavljanja u uporabu 2026. godine na UMS Omišalj omogućiti prihvrat 700.000 m³/h plina s terminala za UPP i transport plina prema Mađarskoj i Sloveniji. Realizacijom navedenih projekata predviđeno je povećanje maksimalnog satnog kapaciteta na interkonekciji s Mađarskom do 400.000 m³/h, a na interkonekciji sa Slovenijom do 170.000 m³/h.

Za navedene investicije Vlada Republike Hrvatske je 2. siječnja 2025. donijela Odluku o proglašenju projekta »Prateća infrastruktura za strateški investicijski projekt LNG Terminal« strateškim investicijskim projektom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 2/25), obzirom da je Europsko vijeće odobrilo financiranje putem programa nacionalnog oporavka i otpornosti (eng. *REPowerEU*) te je PLINACRO-u d.o.o. osigurano 534 milijuna eura za izgradnju navedenih plinovoda kojima će se plin s terminala za UPP na Krku transportirati prema Sloveniji i Mađarskoj i drugim zemljama jugoistočne Europe, a prema scenariju kako je prikazano na Slici 2.

Slika 2. Shematski prikaz ulaza u transportni sustav i izlaza iz transportnog sustava prema simulaciji scenarija transporta plina u 2027. godini

Izvor: PLINACRO d.o.o.

2.2 Korištenje transportnog sustava u Republici Hrvatskoj

Tijekom 2024. godine u transportni sustav preuzeto je ukupno 38.773 GWh plina od strane 15 bilančnih skupina, što je smanjenje od 4 % u odnosu na 2023. godinu kada je preuzeto 40.434 GWh. Najveći udio preuzetog plina od 69 % odnosi se na ulaz iz terminala za UPP, iz domaće proizvodnje preuzeto je 16 % plina, dok je udio plina iz uvoza iznosio 2 % te iz podzemnog skladišta 12 % ukupnih količina na ulazima u transportni sustav.

Tablica 3. Količine plina preuzete na ulazima u transportni sustav u 2023. i 2024.

	2023. GWh	2024. GWh	Promjena %
Proizvodnja	5.592	6.191	11%
Uvoz	3.275	959	-71%
Terminal za UPP	28.082	26.800	-5%
Podzemno skladište plina	3.394	4.824	42%
Ukupno ulazi	40.343	38.773	-4%

Istovremeno, u 2024. godini 18 bilančnih skupina koristilo je kapacitet na izlazima iz transportnog sustava, pri čemu je isporučeno 38.787 GWh plina, od čega je 37 % isporučeno krajnjim kupcima priključenim na transportni sustav, 28 % kupcima na distribucijskim sustavima, a 29 % za izvoz u susjedne zemlje, dok je 6 % plina utisnuto u podzemno skladište plina.

Tablica 4. Količine plina isporučene na izlazima iz transportnog sustava 2023. i 2024. godine

	2023. GWh	2024. GWh	Promjena %
Distribucijski sustavi	11.460	11.778	3%
Krajnji kupci	14.787	13.118	-11%
Izvoz	11.852	9.903	-16%
Podzemno skladište plina	2.241	3.988	78%
Ukupno izlazi	40.340	38.787	-4%

Uslugu transporta plina u 2024. godini koristila su 33 korisnika transportnog sustava udruženih u 18 bilančnih skupina. Korisnici su ugovarali kapacitete transportnog sustava temeljem zahtjeva za godišnjom, tromjesečnom, mjesečnom, dnevnom i unutar dnevnim rezervacijom kapaciteta, putem SUKAP sustava te na aukcijskim platformama PRISMA i RBP.

Uvjeti i događaji na tržištu plina u Europskoj uniji i Republici Hrvatskoj utječu na rezervacije i korištenje kapaciteta, prije svega na ulazu iz terminala na UPP te na interkonekcijama. Kapaciteti na interkonekcijama se u najvećem dijelu ugovaraju i koriste na kratkoročnim osnovama, dok se na godišnjoj osnovi više ugovaraju i koriste ulaz iz terminala za UPP i izlazi u Hrvatskoj, za potrebe potrošnje krajnjih kupaca priključenih na transportni sustav i kupaca na distribucijskim sustavima.

Za razdoblje od 1. travnja 2022. do 30. rujna 2023. godine korisnici transportnog sustava ugovorili su na aukcijama tromjesečnih kapacitetnih proizvoda sav slobodan stalni kapacitet na izlazu na interkonekciji Donji Miholjac, te nije bilo slobodnog stalnog kapaciteta za ponudu na mjesečnim aukcijama za mjesec od travnja do rujna 2023. godine. Stoga je, sukladno uredbama EU za tržište plina, u navedenom razdoblju na izlazu na interkonekciji Donji Miholjac bilo ugovorno zagušenje. Kao mjera upravljanja ugovornim zagušenjem korisnicima transportnog sustava svakodnevno je dan na raspolaganje mehanizam „koristi ili izgubi” za stalni kapacitet za dan unaprijed koji je u primjeni od 31. ožujka 2023. godine, a u skladu s člankom 14. Uredbe Vijeća (EU) 2022/2576 o jačanju solidarnosti boljom koordinacijom kupnje plina, pouzdanim referentnim vrijednostima cijena i prekograničnim razmjenama plina. Iako je korišten mehanizam „koristi ili izgubi” i ugovaran dnevni prekidivi kapacitet, tehnički kapacitet niti jedan dan nije bio iskorišten 100 %.

Tablica 5. Pregled ugovorenih godišnjih kapaciteta transportnog ustava za kalendarsku 2023. godinu

Homogena skupina točaka	Suma ugovorenih stalnih kapaciteta na godišnjoj razini (kWh/dan)		Ukupno ponderirano za 2023. godinu
	2023 siječanj-rujan	2023 listopad-prosinac	
Ulazi na interkonekcijama	23.064.840	5.256.000	18.612.630
Ulazi iz proizvodnje	14.248.690	14.664.150	14.352.555
Ulazi iz sustava skladišta plina	12.697.420	19.872.340	14.491.150
Ulazi iz terminala za UPP	81.528.760	79.080.190	80.916.618
Izlazi na interkonekciji	21.144.000	26.803.944	22.558.986
Izlazi u Hrvatskoj	58.139.720	50.574.920	56.248.520

Izvor: SUKAP, HERA obrada

Tablica 6. Pregled ugovorenih godišnjih kapaciteta transportnog ustava za kalendarsku 2024. godinu

Homogena skupina točaka	Suma ugovorenih stalnih kapaciteta na godišnjoj razini (kWh/dan)		Ukupno ponderirano za 2024. godinu
	2024 siječanj-rujan	2024 listopad-prosinac	
Ulazi na interkonekcijama	5.256.000	1.992.000	4.440.000
Ulazi iz proizvodnje	14.664.150	14.722.050	14.678.625
Ulazi iz sustava skladišta plina	20.459.470	23.127.910	21.126.580
Ulazi iz terminala za UPP	79.080.190	74.141.160	77.845.433
Izlazi na interkonekciji	26.803.944	8.157.744	22.142.394
Izlazi u Hrvatskoj	50.574.920	42.648.440	48.593.300

Izvor: SUKAP, HERA obrada

Vezano uz Uredbu Vijeća (EU) 2022/1369 od 5. kolovoza 2022. godine o koordiniranim mjerama za smanjenje potražnje za plinom u razdoblju od 1. kolovoza 2022. godine do 31. ožujka 2023. za 15 % u usporedbi s referentnom potrošnjom plina odnosno prosječnom potrošnjom plina u pet uzastopnih godina počevši od 1. kolovoza 2017. godine, a koju je izmijenila Uredba Vijeća (EU) 2023/706 od 30. ožujka 2023., u Republici Hrvatskoj je tijekom 2023. ostvareno propisano smanjenje potrošnje plina, pri čemu je najveći utjecaj na smanjenje potrošnje plina ostvareno od strane krajnjih kupaca na transportnom sustavu, ali je smanjenje potrošnje plina zabilježeno i kod krajnjih kupaca na distribucijskim sustavima.

Gledano unatrag 10 godina, potrošnja plina u kućanstvima se postupno smanjivala, povezano s temperaturnim kretanjima u zimskim mjesecima. Tokovi plina i bilanca transporta značajno su se promijenili ukoliko se uspoređi 2023. i 2017. godina, a koja je bila obuhvaćena prvim savjetovanjem o elementima metodologije za utvrđivanje referentne cijene plinskih transportnih usluga.

Danas je plinski transportni sustav Republike Hrvatske povezan s plinskim transportnim sustavom Slovenije i Mađarske dvosmjernim interkonekcijskim plinovodima koje se aktivno koriste za uvoz i izvoz plina. Izgradnjom terminala za UPP na otoku Krku i otpremnih plinovoda, osiguran je novi i diverzificirani dobavni pravac plina, kako za tržište Republike Hrvatske, tako i za tržišta drugih zemalja srednje i jugoistočne Europe čime je Republika Hrvatska postala važno plinsko središte za povećanje sigurnosti opskrbe i diversifikaciju pravaca opskrbe plinom u Europskoj uniji.

3. ELEMENTI PREDLOŽENE METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE REFERENTNE CIJENE PLINSKIH TRANSPORTNIH USLUGA

3.1. Opis predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene

Metodologija za utvrđivanje referentne cijene je metodologija kojom se izračunavaju iznosi tarifnih stavki, odnosno cijena za ugovoreni godišnji standardni kapacitetni proizvod, kako bi operator transportnog sustava obračunom korištenja transportnog sustava ostvario odobreni iznos dozvoljenog prihoda. Rezultirajući iznosi tarifnih stavki za ugovoreni godišnji standardni kapacitet na ulaznim ili izlaznim točkama transportnog sustava predstavljaju referentne cijene.

Metodologija za utvrđivanje referentne cijene je sastavni dio Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina koju donosi HERA u skladu s odredbama članka 94. Zakona o tržištu plina. Metodologijom se utvrđuju formule i elementi za izračun dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava, postupak revizije dozvoljenog prihoda, raspodjela dozvoljenog prihoda, način, elementi i kriteriji za izračun iznosa tarifnih stavki za transport plina, odnosno referentnih cijena, način i elementi za izračun rezervnih cijena te način izračuna i obračuna naknada koje primjenjuje operator transportnog sustava za transportne usluge.

Prema odredbama Metodologije, regulacija transportnih usluga temelji se na metodi maksimalno dozvoljenog prihoda koji se utvrđuje za operatora transportnog sustava, uz primjenu pristupa promjenjive cijene.

Raspodjela dozvoljenog prihoda i izračun tarifnih stavki zasniva se na ulazno-izlaznom modelu, pri čemu se prihod od transportnih usluga prikuplja primjenom tarifnih stavki temeljenih na ugovorenom standardnom kapacitetnom proizvodu, bez uzimanja u obzir udaljenosti ulaznih i izlaznih točaka (princip „poštanske marke“).

Standardni kapacitetni proizvod je definiran Mrežnim pravilima transportnog sustava kao određeni iznos kapaciteta u određenom vremenskom razdoblju na određenom ulazu u transportni sustav ili izlazu iz transportnog sustava.

Ulaz u transportni sustav predstavlja fizičku ili virtualnu točku transportnog sustava koja je predmet ugovaranja usluge transporta i to za sljedeće točke:

- ulaz na međudržavnom spojnom plinovodu (dalje: ulaz na interkonekciji), za preuzimanje plina iz transportnog sustava susjedne zemlje,
- ulaz iz proizvodnje za preuzimanje plina iz mreže proizvodnih plinovoda,
- ulaz iz sustava skladišta plina i
- ulaz iz terminala za ukapljeni prirodni plin (dalje: ulaz iz terminala za UPP).

Izlaz iz transportnog sustava predstavlja fizičku ili virtualnu točku transportnog sustava koja je predmet ugovaranja usluge transporta za isporuku plina za sljedeće točke:

- izlaz na međudržavnom spojnom plinovodu u transportni sustav susjedne zemlje (dalje: izlaz na interkonekciji),
- izlaz iz sustava skladišta plina i
- izlaz iz transportnog sustava u distribucijski sustav i prema krajnjem kupcu koji je izravno priključen na transportni sustav (dalje: izlaz u Hrvatskoj).

Kako bi se osigurala dosljednost u regulaciji, i za naredno regulacijsko razdoblje predlaže se nastaviti primjenjivati princip „poštanske marke“ za utvrđivanje referentnih cijena plinskih transportnih usluga. Primjenom navedenog principa u metodologiji, osigurava se troškovno utemeljena i nediskriminirajuća primjena cijena transportnih usluga korisnika, uz jednostavnost i transparentnost u primjeni.

Radi specifičnosti transportnog sustava Republike Hrvatske i načina korištenja sustava od strane korisnika, princip „poštanske marke“ pri određivanju tarifnih stavki za transport plina u obzir uzima iznos dozvoljenog prihoda operatora i predviđeni ugovoreni kapacitet ulaznih odnosno izlaznih točaka transportnog sustava, pri čemu se međusobna udaljenost ulaznih i izlaznih točaka pri izračunu tarifnih stavki ne uzima u obzir.

Raspodjela dozvoljenog prihoda i utvrđivanje tarifnih stavki zasniva se na ulazno-izlaznom modelu homogenih točaka, uz primjenu istih iznosa tarifnih stavki za transport plina za pojedina ulazna i izlazna mjerna mjesta iste skupine homogenih točaka, bez obzira na duljinu transportnog puta.

Ključne prednosti predložene metodologije su:

- transparentnost u primjeni;
- jednostavnost izračuna referentnih cijena primjenom manjeg broja ulaznih parametara - dozvoljenog prihoda operatora, omjera raspodjele prihoda na ulaze i izlaze te očekivanih godišnjih iznosa ugovoreni kapaciteta po pojedinoj homogenoj točki transportnog sustava;
- korisnicima se omogućuje da sami dobiju isti izračun referentnih cijena za tekuće i buduća tarifna razdoblja;
- točnije projekcije budućih kretanja cijena obzirom da metodologija u izračun ne uzima udaljenost izlaza od ulaza kao faktor koji bi utjecao na troškove transporta, što bi posljedično otežalo izračun radi praćenja novih investicija operatora kojima se mijenja duljina transportne mreže, budući da bi uvođenje nove točke u sustav ili izmjena udaljenosti između postojećih točaka transportnog sustava zahtijevala ponovni izračun tarifa za sve točke transportnog sustava;
- nediskriminacija pojedinih korisnika sustava primjenom homogenizacije, čime korisnici za pojedinu uslugu snose jednaku naknadu;
- poticanje dugoročnih investicija u energetske sektor radi jasnih i poznatih okvira regulacije za narednih pet godina;
- smanjenje energetske siromaštva i poticanje gospodarskog napretka slabije razvijenih i udaljenijih krajeva Republike Hrvatske u odnosu na ulazne točke u transportni sustav;
- zaštita kupaca plina i izbjegavanje cjenovne diskriminacije korisnika sustava naseljenih u krajevima udaljenim od ulaznih točaka u sustav;
- primjenom principa poštanske marke umanjuje se količinski rizik povezan s transportom plina preko ulazno-izlaznog sustava, na način da takav rizik ne snose krajnji kupci unutar tog ulazno-izlaznog sustava;
- svi korisnici transportnog sustava proporcionalno ostvaruju prednosti od promjena cijene transporta uslijed promjene razine ugovoreni kapaciteta;
- investicije u transportni sustav snose jednako svi korisnici sustava, neovisno o njihovoj lokaciji, obzirom da posredno svi korisnici ostvaruju pozitivan utjecaj od povećanja korištenja transportnog sustava;
- predložena metodologija je u trenutnom regulacijskom razdoblju pridonijela osiguravanju sigurnosti opskrbe prirodnim plinom u Republici Hrvatskoj i susjednim državama članicama radi snažnog korištenja terminala za UPP i izvoza plina u susjedne zemlje.

U Tablici 7. je prikazan pregled ključnih elemenata koji su korišteni za izradu prijedloga metodologije za utvrđivanje referentne cijene.

Tablica 7. Pregled elemenata predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene

Elementi metodologije za utvrđivanje referentne cijene	Prijedlog za naredno tarifno/regulacijsko razdoblje
Način utvrđivanja referentne cijene (transportnih tarifa)	(1) primjena pristupa promjenjive cijene za standardne kapacitetne proizvode, (2) ulazno-izlazni model raspodjele dozvoljenog prihoda i utvrđivanja referentnih cijena, (3) ulazne i izlazne referentne cijene utvrđuju se za homogene skupine točaka prema principu „poštanske marke“, (4) prihod od transportnih usluga prikuplja se temeljem ugovorenog kapaciteta, neovisno o korištenju ugovorenog kapaciteta ili o udaljenosti transportnog puta od ulaznih do izlaznih točaka
Faktor utjecaja na troškove transportnog sustava	Planirani ugovoreni kapacitet
Transportne usluge operatora transportnog sustava	Usluga transporta plina
Netransportne usluge operatora transportnog sustava	(1) Usluga priključenja na transportni sustav ili povećanja priključnog kapaciteta (2) Nestandardne usluge operatora transportnog sustava
Raspodjela prihoda iz transportnih tarifa temeljenih na kapacitetu i količini plina	100% od ugovorenog kapaciteta
Naknada temeljena na količini plina	Ne primjenjuje se
Raspodjela prihoda iz transportnih tarifa na ulaznim i izlaznim točkama sustava	60% od ulaznih točaka i 40% od izlaznih točaka
Prilagodbe tarifa na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava	(1) 90% popusta za ulaz u transportni sustav iz sustava skladišta plina (2) 100% popusta za izlaz iz transportnog sustava u sustav skladišta plina

Uredba 2017/460 definira referentnu cijenu kao cijenu za kapacitetni proizvod za stalni kapacitet trajanja od godinu dana koja je primjenjiva na ulaznim i izlaznim točkama i koja se upotrebljava za određivanje transportnih tarifa temeljenih na kapacitetu.

Metodologija za utvrđivanje referentne cijene određuje način na koji će se dozvoljeni prihod operatora transportnog sustava rasporediti na ulazne i izlazne točke sustava slijedom čega iznos tarifne stavke za transport plina za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaznu ili izlaznu točku sustava predstavlja referentnu cijenu.

Temeljem rezultata provedenih simulacija prema elementima koje predviđa Uredba 2017/460, HERA za utvrđivanje referentne cijene za transport plina predlaže zadržati postojeću metodologiju koja se temelji na principu poštanske marke (*eng. Postage Stamp Methodology*) kojom se pri određivanju iznosa tarifnih stavki za transport plina u obzir uzima iznos planiranog dozvoljenog prihoda za operatora i planirani ugovoreni kapacitet ulaznih odnosno izlaznih točaka sustava, bez uzimanja u obzir međusobne udaljenosti ulaznih i izlaznih točaka za relevantne scenarije protoka plina.

Radi specifičnosti konfiguracije transportnog sustava Republike Hrvatske, udaljenosti ključnih ulaznih točaka u sustav i položaja dominantnih izlaznih točaka potrošnje, metodologija kojom bi se pri izračunu referentnih cijena uzimala u obzir i udaljenost ulaza i izlaza ponderirana kapacitetom, ne bi bila prihvatljiva, radi značajnog odstupanja rezultirajućih iznosa tarifnih stavki te bi dovela i do unakrsnog subvencioniranja između korisnika sustava, uz rizik promjena tokova plina radi nekonkurentnih iznosa naknada na pojedinim točkama. Posljedično tome postojao bi rizik sigurnosti opskrbe te funkcioniranja unutarnjeg tržišta plina, ali i opstojnosti operatora transportnog sustava radi izostanka ugovaranja kapaciteta na onim točkama na kojima vrijednost referentnih cijena ne bi bila na konkurentnoj razini.

Referentna cijena će se objavljivati odlukom HERA-e o iznosu tarifnih stavki po pojedinoj vrsti tarifne stavke, izražena u službenoj valuti Republike Hrvatske EUR/kWh/dan, zaokružena na četiri decimalna mjesta. Referentne cijene koje će biti utvrđene i objavljene prema odobrenoj metodologiji stupit će na snagu 1. siječnja 2026. godine.

3.2. Homogene skupine točaka i kapaciteti sustava

Uredba 2017/460 u članku 6. propisuje primjenu iste metodologije za utvrđivanje referentne cijene na svim ulaznim i izlaznim točkama nekog ulazno-izlaznog sustava.

Prema definiciji iz Uredbe 2017/460 homogene skupine točaka obuhvaćaju skupinu sastavljenu od jedne od sljedećih vrsta ulazno-izlaznih točaka transportnog sustava, a koje je moguće uključiti u homogenu skupinu radi ujednačavanja tarifa za sve točke takve skupine:

- ulazne interkonekcijske točke,
- izlazne interkonekcijske točke,
- domaće ulazne točke,
- domaće izlazne točke,
- ulazne točke u skladišta plina,
- izlazne točke iz skladišta plina,
- ulazne točke u terminal za UPP,
- izlazne točke iz terminala za UPP i
- ulazne točke iz proizvodnih postrojenja.

Slijedom navedenog, za primjenu metodologije prema principu „poštanske marke“ u transportnom sustavu Republike Hrvatske zadržavaju se homogene skupine točaka utvrđene važećom Metodologijom te se za iste utvrđuju i tarifne stavke kako je specificirano u Tablici 7., a čime se osigurava dosljednost u regulaciji energetske djelatnosti transporta plina.

Budući da se na izlazima iz transportnog sustava prema skladištu plina primjenjuje popust od 100 % kako bi se izbjeglo dvostruko naplaćivanje transporta plina u skladište i iz njega, za tu izlaznu točku ne određuje se tarifna stavka.

Kod razmatranja homogenizacije točaka, moguće je provesti i homogenizaciju određene skupine blisko lociranih ulaznih ili izlaznih točaka koje se za potrebe primjene metodologije za utvrđivanje referentne cijene smatraju jednom ulaznom ili izlaznom točkom. Takvo povezivanje naziva se klaster točaka, a čime se stvara određena virtualna točka unutar sustava.

Radi smanjenja broja ulazno-izlazno kombinacija, u svrhu pojednostavljenja modela za procjenu raspodjele troškova te izračuna referentne cijene prema CWD metodologiji sukladno obvezi iz članka 5. i 8. Uredbe 2017/460 za dio izlaznih točaka u Hrvatskoj unutar istog lokalnog područja, provedeno je povezivanje u klaster. U Tablici 8. prikazuje se analitika 16 točaka

klastera koje su nastale objedinjavanjem pojedinih priključnih točaka te se daju njihove tehničke specifikacije.

Tablica 8. Pregled klastera i priključnih točaka klastera na izlazima u Hrvatskoj

ID	NAZIV KLASTERA I POJEDINI PRIKLJUČNI TOČAKA	PRIKLJ. KAPACITET (kWh/d)	TEH. KAPACITET (kWh/d)	ID	NAZIV KLASTERA I POJEDINI PRIKLJUČNI TOČAKA	PRIKLJ. KAPACITET (kWh/d)	TEH. KAPACITET (kWh/d)
1253	Baranja	1.973.424	1.074.000	1289	Novi Marof	2.565.480	821.760
882	Beli Manastir - 3 bar			913	Novi Marof - 3 bar		
728	Mece - 3 bar			757	Tuhovec - 3 bar		
1252	Bjelovar	3.798.840	2.677.296	809	Podrute - 5 bar		
879	Bjelovar - 3 bar			1317	Osijek - Đakovo	14.603.328	9.328.560
852	Nova Rača - 3 bar			782	Bizovac - 3 bar		
803	Rovišće - 3 bar			918	Osijek I - 3 bar		
1287	Dugo Selo	3.452.160	1.253.544	737	Osijek I - 3 bar - Sarvaš		
1324	Dugo Selo II - 3 bar - Trstenik			739	Osijek III - 3 bar		
866	Dugo Selo - 3 bar			760	Đakovo - 3 bar		
1250	Ivanić Grad	2.417.448	1.262.856	834	Đakovo - 6 bar		
891	Graberje - 1,5 bar - Graberje			835	Strizivojna - 3 bar		
869	Ivanić III - 3 bar - Ivanić Grad			1256	Požega	4.094.856	2.178.648
892	Kloštar Ivanić - 2 bar			786	Ferovac - 3 bar		
845	Novoselec - 2 bar - Križ			740	Požega - 3 bar		
1302	Konjščina	2.266.608	790.056	1257	Slatina	2.220.120	721.608
912	Konjščina - 25 bar - Zlatar Bistrica			940	Sladojevci - 3 bar		
808	Konjščina - 3 bar			887	Slatina - 3 bar		
1323	Podrute - 3 bar			915	Čađavica - 3 bar		
1286	Kutina	7.528.464	1.479.168	1251	Varaždin	14.504.688	8.289.720
838	Banova Jaruga - 3 bar			798	Cerje Tužno - 3 bar		
820	Kutina I - 3 bar			800	Jalžabet - 3 bar		
821	Kutina II - 3 bar			773	Lepoglava - 3 bar		
871	Lipovica - 3 bar - Ludina			724	Ludbreg - 3 bar		
895	Ravnik Popovača - 5,5 bar			804	Varaždin I - 3 bar		

1259	Međimurje	9.805.440	4.537.104	876	Varaždin II - 3 bar		
827	Mihovljan - 4 bar			1318	Virovitica	3.512.712	1.899.480
906	Mursko Središće - 3 bar			771	Đolta - 3 bar - Sušare Đolta		
1184	Nedelišće - 4 bar - Čakovec, Kuršanec, Šenkovec			909	Suhopolje - 3 bar		
907	Nedelišće - 4 bar			854	Virovitica - 6 bar		
1319	Našice	2.022.768	1.171.488	1285	Vukovar	5.870.952	1.940.784
860	Našice grad - 3 bar			816	Vukovar - 3 bar		
784	Đurđenovac - 3 bar			864	Vukovar - 6 bar - Borovo		
785	Feričanci - 3 bar						
733	Koška - 3 bar						
1288	Nova Gradiška	5.303.592	1.294.296				
844	Lipovljani - 4 bar						
767	Nova Gradiška - 4 bar						
889	Nova Kapela - 4 bar						

Slijedom navedenog u transportnom sustavu Hrvatske uvedene su sljedeće homogene grupe točaka – ulaza i izlaza za koje se utvrđuju iznosi tarifnih stavki, kako je prikazano u Tablici 9.

Tablica 9. Homogene grupe točaka transportnog sustava u Republici Hrvatskoj i pripadajuće oznake tarifnih stavki

Skupina ulaza/izlaza	Oznaka tarifne stavke
Skupine ulaza u transportni sustav	
Ulazi na interkonekcijama (kWh/dan)	$T_{U,IN}$
Ulazi iz proizvodnje (kWh/dan)	$T_{U,PR}$
Ulazi iz sustava skladišta plina (kWh/dan)	$T_{U,SK}$
Ulazi iz terminala za UPP (kWh/dan)	$T_{U,UPP}$
Skupine izlaza iz transportnog sustava	
Izlazi na interkonekcijama (kWh/dan)	$T_{I,IN}$
Izlazi u Hrvatskoj (kWh/dan)	$T_{I,HR}$

Operator PLINACRO d.o.o. u narednom regulacijskom razdoblju predviđa sljedeće tehničke kapacitete homogenih skupina ulaznih i izlaznih točaka, uz sljedeće pretpostavke:

- kapaciteti ulaza u transportni sustav se planiraju na jednakim razinama za sve točke ulaza, osim za ulaz iz terminala za UPP koji u 2026. iznosi 103.588,6 MWh/dan te 181.280 MWh u 2027. godini radi dogradnje samog terminala kojim upravlja LNG Hrvatska d.o.o. i s obzirom na planirani dovršetak izgradnje otpremnih plinovoda transportnog sustava,
- izlazi u Hrvatskoj (16 klasternih točaka te 158 pojedinačnih izlaznih točaka), zadržavaju jednaki tehnički kapacitet u cjelokupnom razdoblju u iznosu od 229.657 MWh/dan;
- izlazi na interkonekcijama uvećavaju se 2027. godine radi povećanja kapaciteta terminala za UPP i otpremnih plinovoda u transportnom sustavu te s 58.619 MWh/dan u 2026. rastu na 145.584 MWh/dan u 2027. i ostaju na navedenim razinama do 2030. Planirani tehnički kapaciteti na interkonekcijama uvećavaju se izgradnjom REPowerEU projekata koji uključuju plinovode Zlobin – Bosiljevo, Bosiljevo – Sisak, Kozarac – Sisak i Zabok - Lučko, čime se omogućuje povećanje transportnog kapaciteta prema Sloveniji sa sadašnjih 7.731 MWh na 43.808 MWh te povećanje kapaciteta prema Mađarskoj na 101.776 MWh.
- izlazni kapaciteti prema skladištu ostaju istog kapaciteta, no u izračunu tarifnih stavki nemaju utjecaja, radi primjene popusta od 100%.

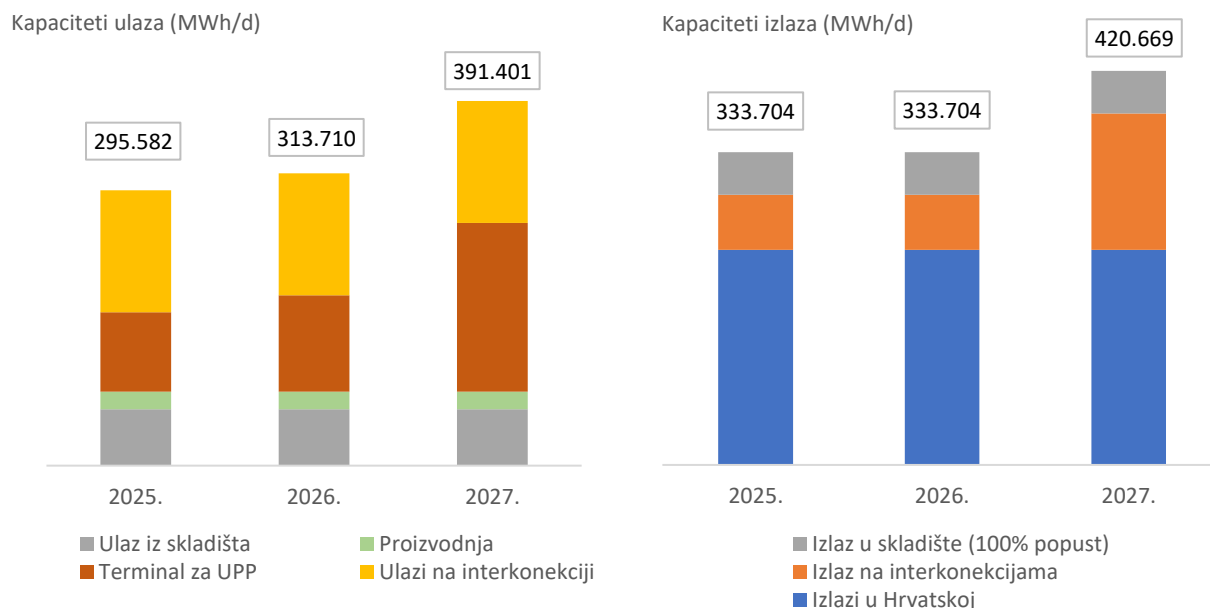
Tehnički kapacitet nije uključen kao ulazni parametar pri izračunu indikativnih referentnih cijena za naredno razdoblje, obzirom da Uredba 2017/460 predviđa ugovoreni kapacitet kao opravdani ulazni parametar za utvrđivanje referentne cijene.

Tehnički kapaciteti na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava Republike Hrvatske prikazani su u Tablici 10.

Tablica 10. Tehnički kapaciteti na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava

u MWh/d	2026	2027	2028	2029	2030
IZLAZI					
Izlazi u Hrvatskoj	229.657	229.657	229.657	229.657	229.657
Izlaz na interkonekcijama	58.619	145.584	145.584	145.584	145.584
Izlaz u skladište (100% popust)	45.428	45.428	45.428	45.428	45.428
ULAZI					
Ulazi iz sustava skladišta plina	60.571	60.571	60.571	60.571	60.571
Ulazi iz proizvodnje	18.678	18.678	18.678	18.678	18.678
Ulazi na interkonekcijama	130.872	130.872	130.872	130.872	130.872
Ulaz iz terminala za UPP	85.461	181.280	181.280	181.280	181.280

Postojeća i planirana struktura tehničkih kapaciteta na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava Republike Hrvatske za razdoblje 2025.-2027. prikazana je na Slici 3.

Slika 3. Postojeća i planirana struktura tehničkih kapaciteta za razdoblje 2025.-2027.

Planirani ugovoreni kapaciteti homogenih skupina ulaznih i izlaznih točaka transportnog sustava za razdoblje 2026.-2030. koje ulaze u izračun indikativnih tarifa za naredno regulacijsko razdoblje prikazani su u Tablici 11., a temelje se na sljedećim pretpostavkama:

- planirani ugovoreni kapacitet ulaza iz terminala za UPP uvećava se radi povećanja maksimalnog kapaciteta uplinjavanja terminala, čime se u 2026. godini planira ugovoreni kapacitet u iznosu od 103.589 MWh/d te u iznosu od 145.025 MWh/d za 2027. godinu. Ujedno se planira da ovaj ulaz u potpunosti dominira u dobavnom lancu, čime se u narednom regulacijskom razdoblju planira izostanak uvoza plina putem interkonekcija;
- ulaz iz proizvodnje planira se s povećanjem u 2026. godini u odnosu na 2025. godinu, radi eksploatacije novih polja u Slavoniji, no u ostatku razdoblja planira se s prosječnim godišnjim padom od 10 %; eventualno povećanje proizvodnje temeljem novih nalazišta plina iz novih ležišta procjenjuje se iza 2030. godine;
- planirani ugovoreni kapacitet ulaza iz skladišta plina planira se u jednakim iznosima od 34.853 MWh/d za sve godine narednog regulacijskog razdoblja;
- planirani ugovoreni kapacitet na izlazima na interkonekcijama planira se uvećati obzirom na porast tehničkog kapaciteta, i to od 2027. godine, na način da se planira ugovaranje 16.079 MWh/d na izlazu Rogatec prema Sloveniji i 40.864 MWh/d na izlazu Donji Miholjac prema Mađarskoj;
- izlazi u Hrvatskoj se u 2026. očekuju u iznosu od 104.133 MWh/dan, prema ostvarenim ugovorenim kapacitetima u prethodne dvije godine, i uz porast ugovaranja od strane krajnjih kupaca na transportnom sustavu od 18.000 MWh.

Tablica 11. Planirani ugovoreni kapaciteti na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava za razdoblje 2021.-2026.

u MWh/d	2026	2027	2028	2029	2030
IZLAZI					
Izlazi u Hrvatskoj	104.133	104.133	104.133	104.133	104.133
Izlazi na interkonekcijama	15.848	56.943	56.327	53.016	51.629
ULAZI					
Ulazi iz sustava skladišta plina	34.852	34.852	34.852	34.852	34.852
Ulaz iz proizvodnje	16.392	16.052	15.436	12.125	10.738
Ulazi na interkonekcijama	0	0	0	0	0
Ulaz iz terminala za UPP	103.589	145.024	145.024	145.024	145.024

3.3. Informacije o dozvoljenom prihodu operatora za transportne usluge te prijedlog raspodjele dozvoljenih prihoda

Uredba 2017/460 u članku 8. stavku 1. nalaže da se prilikom izračuna tarifa primjenom CWD metodologije primijeni omjer prihoda prikupljenih od svih ulaza i izlaza u omjeru od 50:50, no takav omjer nije propisan kao obveza konačne predložene metodologije.

Uzevši u obzir da izabrana metodologija za utvrđivanje transportnih tarifa kao jedan od ciljeva ima osigurati nediskriminiranje i sprječavanje neopravdanog subvencioniranja između različitih korisnika sustava, HERA smatra opravdanim nastaviti primjenjivati trenutni omjer raspodjele od 60:40, a isto se dokazuje i nižim iznosom indeksa raspodjele troškova CAA u odnosu na omjer 50:50.

Ovakvom raspodjelom prihoda, koja se temelji isključivo na ugovorenom kapacitetu, neovisno o transportiranoj količini plina, uz ukidanje popusta na ulaznoj točki iz terminala za ukapljeni prirodni plin, koji je bio u primjeni u posljednjih pet godina, značajno se umanjuje rizik unakrsnog subvencioniranja od strane ostalih korisnika sustava, što se mjeri upravo rezultatima indeksa raspodjele troškova CAA.

U narednom regulacijskom razdoblju očekuje se značajno povećanje međusustavne upotrebe transportnog sustava, po izgradnji nove plinske infrastrukture, čime će se omogućiti i ugovaranje dodatnih kapaciteta prema srednjoistočnoj Europi, stoga se ovakvom raspodjelom ulazno/izlaznog omjera prihoda potiče ugovaranje takve upotrebe mreže i proporcionalno raspodjeljuju troškovi sustava.

Prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina planirani dozvoljeni prihod treba pokriti opravdane troškove poslovanja koji se ostvaruju pri obavljanju energetske djelatnosti transporta plina i osigurati prinos od reguliranih sredstava te se za pojedinu regulacijsku godinu sastoji od:

- planiranih operativnih troškova poslovanja,
- planirane amortizacije reguliranih sredstava,
- planiranog prinosa od reguliranih sredstava.

Tako dobiveni iznos dozvoljenog prihoda dodatno se umanjuje za planirane prihode od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta te planirane prihode od nestandardnih usluga, za koje se iznosi naknada donose prema zasebnim metodologijama, kao i za planirane ostale poslovne prihode, koji se ne odnose na osnovno poslovanje operatora. Po isteku regulacijskog razdoblja provodi se i usklađenje prihoda (redovna revizija prihoda), koje

predstavlja korekcijski mehanizam, zbog mogućih odstupanja ostvarenih u odnosu na procijenjene ulazne parametre za izračun dozvoljenog prihoda. Za utvrđenu razliku između ostvarenih prihoda u regulacijskom razdoblju i revidiranih dozvoljenih prihoda za to regulacijsko razdoblje, uvećava se ili umanjuje planirani dozvoljeni prihod za naredno regulacijsko razdoblje.

HERA je za tekuće, treće regulacijsko razdoblje, u skladu s Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, u sklopu određivanja planiranog prinosa i planirane amortizacije od reguliranih sredstava kao elemenata za izračun dozvoljenog prihoda provela analizu ekonomske efikasnosti reguliranih sredstava operatora transportnog sustava PLINACRO d.o.o. Kao ključni parametar ekonomske opravdanosti uloženi sredstava u dugotrajnu imovinu primijenjena je iskorištenost ugovorenih kapaciteta transportnog sustava temeljem koje je određen opravdani iznos amortizacije i prinosa od reguliranih sredstava u izračunu dozvoljenog prihoda.

Kao pokazatelj iskorištenosti kapaciteta transportnog sustava primijenjena je iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava koja je izračunata korištenjem ostvarenih elemenata maksimalne iskorištenosti kapaciteta, ugovorenih kapaciteta i tehničkih kapaciteta izlaza iz transportnog sustava u prethodnim godinama, a zatim je planirana iskorištenost kapaciteta svih izlaza iz transportnog sustava za naredne godine projicirana prema planiranim ugovorenim kapacitetima i tehničkim kapacitetima svih izlaza iz transportnog sustava.

Operator transportnog sustava PLINACRO d.o.o. za 2026. godinu, kao prvu godinu narednog regulacijskog razdoblja predviđa planirani ukupni dozvoljeni prihod u iznosu od 78,2 milijuna eura, odnosno povećanje dozvoljenog prihoda za 23,8 milijuna eura u odnosu na odobreni prihod za 2025., kojeg je HERA odredila u 2020. godini, temeljem Odluke za treće regulacijsko razdoblje. Ovo povećanje operator predviđa radi usklađivanja operativnih troškova sa stvarnim ostvarenjem, uključivanjem novih investicija u regulatorna sredstva i bez primjene parametra ekonomske opravdanosti uloženi sredstava u dugotrajnu imovinu i usklađivanja prihoda između regulatornih razdoblja.

Kod određivanja dozvoljenih prihoda za godine narednog, četvrtog regulacijskog razdoblja HERA će razmotriti primjenu navedenog pristupa, slijedom čega navedeni indikativni iznosi dozvoljenih prihoda prema Tablici 12., projicirani od strane operatora PLINACRO d.o.o., ne uključuju navedenu prilagodbu, niti iznos usklađenja radi primjene redovne revizije prihoda.

Uz primjenu navedenih usklađenja iznosi dozvoljenih prihoda za četvrto regulacijsko razdoblje 2026.-2030. očekivano bi bili niži u odnosu na planirane indikativne iznose navedene u Tablici 12.

Planirani indikativni iznosi dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava za godine 2026.-2030. prikazani su u Tablici 12., uz omjer raspodjele prihoda od 60 % od ulaznih točaka sustava i 40 % od izlaznih točaka sustava, kao u tekućem regulacijskom razdoblju.

Tablica 12. Projicirani dozvoljeni prihod operatora transportnog sustava koji se ostvaruje temeljem indikativnih iznosa tarifnih stavki za godine 2026.-2030., prema prijedlogu PLINACRO-a d.o.o.

Indikativni prihodi u 000 EUR	4. regulacijsko razdoblje (2026.-2030.)				
	2026	2027	2028	2029	2030
Ukupni projicirani dozvoljeni prihod (DP) u regulacijskoj godini	78.193	78.718	79.245	79.777	80.312
Udio DP kapacitet	100%	100%	100%	100%	100%
Udio DP količine	0%	0%	0%	0%	0%
Udio prihoda od ulaza	60%	60%	60%	60%	60%
Udio prihoda od izlaza	40%	40%	40%	40%	40%
Prihodi na ulazima	46.916	47.231	47.547	47.866	48.187
Prihodi na izlazima	31.277	31.487	31.698	31.911	32.125

Iznos dozvoljenog prihoda za 2025. godinu, kao posljednju godinu tekućeg regulacijskog razdoblja, utvrđen je odlukom HERA-e iz 2020. godine, u iznosu od 54.391.927 EUR, te je za izračun tarifnih stavki primijenjen također omjer raspodjele prihoda od 60 % od ulaznih točaka sustava i 40 % od izlaznih točaka sustava.

U pogledu omjera kapacitetnog i robnog, u skladu s odredbama članka 4. stavka 3. Uredbe 2017/460, predlaže se da se ukupni dozvoljeni prihodi operatora i u narednom regulacijskom razdoblju ostvaruju isključivo od prodaje standardnih kapacitetnih proizvoda. Slijedom toga, predlaže se omjer kapacitetnog i robnog prihoda od 100% : 0% obzirom da se u predloženoj metodologiji ne predviđa primjena naknade temeljene na protoku plina, odnosno primjena transportnih tarifa temeljenih na robi.

Udio prihoda koji se očekuje ostvariti od svih ulaza u sustav za 2026. godinu iznosi 46,9 milijuna eura (60 %), dok se na izlazima očekuje ostvariti prihode od 31,3 milijuna eura prihoda (40 %).

Dozvoljeni prihodi u ukupnom iznosu odnose se na prihode koje operator ostvari od prodaje kratkoročnih i dugoročnih kapaciteta transportnog sustava.

Operator transportnog sustava postupak ugovaranja kapaciteta provodi sukladno odredbama Uredbe 2017/459 te nudi mogućnost ugovaranja svih predviđenih standardnih kapacitetnih proizvoda na svim točkama transportnog sustava.

3.4. Prilagodbe transportnih tarifa na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava

3.4.1. Predloženi iznosi popusta na ulaznim i izlaznim točkama skladišta plina

Hrvatska raspolaže jednim podzemnim skladištem plina, pod upravljanjem energetskog subjekta Podzemno skladište plina d.o.o.

Skladište je tehnološki spojeno isključivo s magistralnim plinovodom Republike Hrvatske, tehničkog kapaciteta skladištenja od 4,7725 TWh prirodnog plina, s osnovnom namjenom za osiguranje sigurnosti opskrbe plinom u ogrjevnoj sezoni i sezonsko uravnoteženje plinskog sustava.

Skladište plina predstavlja značajan interes Republike Hrvatske, prvenstveno radi postizanja povećanja sigurnosti i pouzdanosti opskrbe plinom efikasnim radom i aktivnim korištenjem ugovorenih skladišnih kapaciteta. Osim navedenog, korištenje podzemnog skladišta plina

energetskim subjektima omogućuje efikasno upravljanje portfeljem energetskih proizvoda, što se potom odražava i na cijenu opskrbe plinom korisnika.

Slijednom navedenog, radi fleksibilnosti sustava i sigurnosti opskrbe, za naredno regulacijsko razdoblje 2026.-2030. predlažu se zadržati iznosi popusta na transportne tarife na priključnim točkama s podzemnim skladištem plina kako slijedi:

- 90 % popusta za ulaz u transportni sustav iz sustava skladišta plina;
- 100 % za izlaz iz transportnog sustava i ulaz plina u sustav skladišta plina, kako bi se izbjeglo dvostruko naplaćivanje za transport plina u skladište plina i iz njega.

3.4.2. Prilagodba transportnih tarifa na drugim točkama transportnog sustava

Uredbom 2017/460, osim u dijelu prilagodbe transportnih tarifa na točkama povezivanja sa skladištem plina, predviđena je i mogućnost primijeniti popust na odgovarajuće transportne tarife temeljene na kapacitetu na ulaznim točkama iz terminala za UPP te na ulazne i izlazne točke sustava sagrađene radi okončavanja izoliranosti država članica u pogledu njihovih transportnih sustava za plin.

Tijekom godina trećeg regulacijskog razdoblja, za izračun referentne cijene primjenjivao se popust na tarifnu stavku za ulaz iz terminala za UPP od 15 %, čime se na ostalim ulaznim točkama transportnog sustava (ulaz iz domaće proizvodnje i ulaz na interkonekciji) nadoknađivala preostala razlika do iznosa planiranog prihoda od ulaza. Obzirom da je od dana početka rada terminala za UPP, zakup kapaciteta terminala bio visok te da su postojeći kapaciteti terminala za UPP u potpunosti zakupljeni do plinske godine 2036./2037., a da je u tijeku dogradnja terminala za UPP koja će omogućiti povećanje ulaznih kapaciteta u transportni sustav, čime se povećava sigurnost opskrbe plinom Hrvatske i susjednih zemalja, HERA ne nalazi nužnost nastavka primjene ovog popusta. Osim toga, ravnomjerno raspoređivanje transportnih troškova na svim ulaznim točkama transportnog sustava može potaknuti dodatna ulaganja u domaću proizvodnju plina i omogućiti korisnicima optimalno upravljanje kratkoročnim portfeljem kapaciteta transportnog sustava te time omogućiti veću fleksibilnost i konkurentnost različitih dobavnih pravaca i energetskih portfelja subjektima na tržištu plina. Konačno, ukidanjem ovog popusta u potpunosti bi se izbjeglo bilo kakvo unakrsno subvencioniranje između korisnika koji ugovaraju ulazne kapacitete u transportni sustav.

3.5. Procjena raspodjele troškova i faktor utjecaja na troškove

Svrha procjene raspodjele troškova (CAA) na način predviđen Uredbom 2017/460 je utvrditi postoji li međusobno subvencioniranje između korisnika unutarsustavne i korisnika međusustavne upotrebe mreže.

Procjena uključuje omjer između očekivanih prihoda i povezanog iznosa ugovorenog kapaciteta, odvojeno za unutarsustavnu i međusustavnu upotrebu mreže, sukladno koracima izračuna propisanim u članku 5. Uredbe 2017/460.

Člankom 5. Uredbe 2017/460 daje se mogućnost izbora između sljedećih faktora koji mogu utjecati na troškove sustava:

- i. tehnički kapacitet;
- ii. predviđeni ugovoreni kapacitet;
- iii. tehnički kapacitet i udaljenosti;
- iv. predviđeni ugovoreni kapacitet i udaljenost.

S obzirom na navedene moguće faktore te karakteristike predložene metodologije po principu poštanske marke za utvrđivanje referentne cijene, HERA za potrebe provođenja CAA analize

primjenjuje **planirani ugovoreni kapacitet** kao faktor koji bi na odgovarajući način odražavao troškove sustava te je isti uključen u metodologiju za utvrđivanje referentne cijene transportnih usluga.

Istovremeno, tehnički kapacitet, radi relativno niske razine iskorištenosti (35 % transportiranih količina plina na ulazima i 31 % na izlazima u odnosu na ukupni tehnički kapacitet na godišnjoj razini), ne smatra se relevantnim faktorom utjecaja na troškove za primjenu u metodologiji referentne cijene te ujedno daje i više razine indeksa CAA uz jednake parametre modela.

U nastavku se prikazuju rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) primjenom različitih ulaznih parametara te rezultirajućih tarifa kako bi se na relevantan način usporedio i prikazao odabir predložene metodologije.

Osnovni parametri raspodjele troškovnih faktora na unutarsustavnu i međusustavnu upotrebu mreže prema vrstama ulaza jednako se koriste u svim prikazima te se navode u nastavku u Tablici 13., pri čemu se za kapacitet uzima planirani ugovoreni kapacitet.

Tablica 13. Pregled raspodjele faktora koji utječu na raspodjelu troškova za izračun CAA za 2026. godinu (izračun sukladno Članku 5(5)(a) Uredbe 2017/460)

Vrste ulaza	Unutarsustavna udaljenost ponderirana kapacitetom	Međusustavna udaljenost ponderirana kapacitetom	Unutarsustavni planirani god. ugovoreni kapacitet	Međusustavni planirani god. ugovoreni kapacitet
Ulaz iz skladišta	1.782.513.610	397.214.563	31.992.254	2.860.231
Ulaz iz proizvodnje	2.072.382.120	926.043.522	13.354.107	2.697.599
Ulaz na interkonekcijama	0	0	0	0
Ulaz iz terminala za UPP	28.086.267.407	2.712.744.793	133.122.418	11.901.657
Ukupno	31.941.163.137	4.036.002.878	178.468.779	17.459.487

S obzirom da transportni sustav Republike Hrvatske karakterizira široka disperziranost uslijed geografski razvedenog teritorija, metodologija koja bi uz ugovoreni kapacitet uključivala i udaljenost kao faktor utjecaja na troškove rezultirala bi indeksom raspodjele CAA u 2026. godini od 12,81% te referentnom cijenom na izlaznim interkonekcijskim točkama od 0,4849 EUR/kWh/dan, što se ocjenjuje previsokom razinom cijene koja bi se negativno odrazila na mogućnost zakupa kapaciteta na interkonekcijama, a time potencijalno ugrozila izvoz plina s terminala za UPP. Takve razine referentne cijene narušile bi prekograničnu trgovinu i razinu međusustavne upotrebe mreže koja se postojećim ulaganjem u transportnu infrastrukturu upravo nastoji potaknuti. Osim toga, radi plana da ulaz iz terminala postane dominantna točka ulaza plina u sustav, CWD model rezultira iznosom tarifnih svaki na ulazima na interkonekciji od 0 EUR, čime bi se iznosi tarifnih stavki na navedenim točkama morali prilagoditi u skladu s mogućnostima iz članka 6., točke 4. Uredbe 2017/460, bilo ujednačavanjem s iznosom tarifne stavke iz ulaza iz terminala za UPP ili iz proizvodnje. Neovisno o iznosu koji bi se odredio, isti nema utjecaja na izračun raspodjele troškova obzirom da nema planiranog ugovorenog kapaciteta na tim točkama.

Rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) i tarifa prema ugovorenom kapacitetu i udaljenosti prikazani su u Tablici 14.

Tablica 14. Rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) i tarifa prema ugovorenom kapacitetu i udaljenosti za 2026. prema parametrima iz čl. 8, st. 1, točke e) Uredbe 2017/460

UGOVORENI KAPACITET I UDALJENOST (CWD)				
Dozvoljeni ukupni prihod od kapaciteta (EUR)	78.193.355			EUR/kWh/dan
Prihod od godišnjeg kapaciteta (EUR)	70.374.020		Izlazne tarife	
Udio ulaza	50%		Izlaz na interkonekciji	0,4849
Udio izlaza	50%		Izlaz u RH	0,2641
Ulazni prihodi (EUR)	35.187.010		Ulazne tarife	
Izlazni prihodi (EUR)	35.187.010		Ulaz iz skladišta	0,0114
Ulazni prihodi namijenjeni za unutarsustavnu upotrebu mreže (EUR)	33.642.209		Ulaz iz proizvodnje	0,2559
Ulazni prihodi namijenjeni za međusustavnu upotrebu mreže (EUR)	1.544.801	5(5) (c)	Ulaz na interkonekciji	0,0000
Izlazni prihodi od unutarsustavne upotrebe mreže (EUR)	27.502.050	5(5) (b)	Ulaz iz terminala za UPP	0,2954
Izlazni prihodi od međusustavne upotrebe mreže (EUR)	7.684.960			
Prihodi – unutarsustavni (EUR)	61.144.259			
Prihodi – međusustavni (EUR)	9.229.761			
Faktori koji utječu na troškove (kapacitet i udaljenost)			Indeks raspodjele troškova	
Unutarsustavni za ulaze	25.505.524.155		za unutarsustavnu upotrebu mreže	0,00119
Unutarsustavni za izlaze	25.792.248.410			
Ukupni - unutarsustavni	51.297.772.565			
Međusustavni za ulaze	1.528.747.993		za međusustavnu upotrebu mreže	0,00135
Međusustavni za izlaze	5.282.145.589			
Ukupni - međusustavni	6.810.893.582		CAA	12,81%

U slučaju promjene ulazno/izlaznog omjera u CWD modelu sa 50:50 na omjer iz predložene metodologije poštanske marke od 60:40, indeks raspodjele troškova rezultira vrijednošću od 3,43% no uz značajno povećanje iznosa tarifnih stavki na ulazu iz terminala i značajne distorzije iznosa tarifnih stavki na izlazu iz transportnog sustava.

Tablica 15. Rezultati procjene raspodjele troškova CAA i tarifa prema ugovorenom kapacitetu prema principu poštanske marke za 2026. godinu

UGOVORENI KAPACITET (METODA POŠTANSKE MARKE)				
Dozvoljeni ukupni prihod od kapaciteta (EUR)	78.193.355			EUR/kWh/dan
Prihod od godišnjeg kapaciteta (EUR)	70.374.020		Izlazne tarife	
Udio ulaza	60%		Izlaz na interkonekciji	0,2346
Udio izlaza	40%		Izlaz u RH	0,2346
Ulazni prihodi (EUR)	42.224.412		Ulazne tarife	
Izlazni prihodi (EUR)	28.149.608		Ulaz iz skladišta	0,0342
Ulazni prihodi namijenjeni za unutarsustavnu upotrebu mreže (EUR)	40.351.570		Ulaz iz proizvodnje	0,3420
Ulazni prihodi namijenjeni za međusustavnu upotrebu mreže (EUR)	1.872.841	5(5) (c)	Ulaz na interkonekciji	0,3420
Izlazni prihodi od unutarsustavne upotrebe mreže (EUR)	24.429.578	5(5) (b)	Ulaz iz terminala za UPP	0,3420
Izlazni prihodi od međusustavne upotrebe mreže (EUR)	3.717.975			
Prihodi – unutarsustavni (EUR)	64.781.148			
Prihodi – međusustavni (EUR)	5.590.817			
Faktori koji utječu na troškove (ugovoreni kapacitet)			Indeks raspodjele troškova	
Unutarsustavni za ulaze	148.104.454		za unutarsustavnu upotrebu mreže	0,22564
Unutarsustavni za izlaze	138.985.384			
Ukupni - unutarsustavni	287.089.838			
Međusustavni za ulaze	6.729.076		za međusustavnu upotrebu mreže	0,24763
Međusustavni za izlaze	15.848.146			
Ukupni - međusustavni	22.577.223		CAA	9,29%

Iznos Indeksa raspodjele troškova u 2026. godini, uz omjer prihoda na ulazima i prihoda na izlazima od 60:40, kao i u primjeni u trenutnom regulacijskom razdoblju, iznosi 9,29% te je niži od praga od 10% koji je propisan člankom 5. Uredbe 2017/460, slijedom čega su rezultati predložene metodologije zadovoljavajući.

Obzirom da u 2027. godini dolazi do dodatnog povećanja kapaciteta ulaza iz terminala za UPP te izlaznog kapaciteta na obje postojeće interkonekcije, uz približno slične iznose planiranih dozvoljenih prihoda za 2027. godinu, uslijed povećanja planiranih ugovorenih kapaciteta u predloženoj metodologiji poštanske marke dolazi i do smanjenja iznosa tarifnih stavki na svim točkama transportnog sustava, uz indeks raspodjele troškova od 3,72%. Uz primjenu raspodjele dozvoljenih prihoda prema omjeru 50:50, CAA rezultira iznosom od 19,61%.

Uredbom 2017/460 propisano je da ukoliko predložena metodologija rezultira indeksom raspodjele troškova koji su manji od 10%, u tom slučaju je potvrđena ispravnost primjene predložene metodologije.

Tablica 16. Rezultati procjene raspodjele troškova CAA i tarifa prema ugovorenom kapacitetu prema principu poštanske marke za 2027. godinu

UGOVORENI KAPACITET (METODA POŠTANSKE MARKE)				
Dozvoljeni ukupni prihod od kapaciteta (EUR)	78.717.621			
Prihod od godišnjeg kapaciteta (EUR)	70.845.859		Izlazne tarife	EUR/kWh/ dan
Udio ulaza	60%		Izlaz na interkonekciji	0,1759
Udio izlaza	40%		Izlaz u RH	0,1759
Ulazni prihodi (EUR)	42.507.515		Ulazne tarife	
Izlazni prihodi (EUR)	28.338.344		Ulaz iz skladišta	0,0258
Ulazni prihodi namijenjeni za unutarsustavnu upotrebu mreže (EUR)	38.662.734		Ulaz iz proizvodnje	0,2583
Ulazni prihodi namijenjeni za međusustavnu upotrebu mreže (EUR)	3.844.782	5(5) (c)	Ulaz na interkonekciji	0,2583
Izlazni prihodi od unutarsustavne upotrebe mreže (EUR)	18.316.977	5(5) (b)	Ulaz iz terminala za UPP	0,2583
Izlazni prihodi od međusustavne upotrebe mreže (EUR)	10.016.253			
Prihodi – unutarsustavni (EUR)	56.979.711			
Prihodi – međusustavni (EUR)	13.861.035			
Faktori koji utječu na troškove (ugovoreni kapacitet)			Indeks raspodjele troškova	
Unutarsustavni za ulaze	178.468.779		za unutarsustavnu upotrebu mreže	0,17948
Unutarsustavni za izlaze	138.985.384			
Ukupni - unutarsustavni	317.454.163			
Međusustavni za ulaze	17.459.487		za međusustavnu upotrebu mreže	0,18629
Međusustavni za izlaze	56.942.882			
Ukupni - međusustavni	74.402.369		CAA	3,72%

3.6. Usporedba predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene i CWD metodologije

Ukoliko predložena metodologija za utvrđivanje referentne cijene nije CWD metodologija opisana u članku 8. Uredbe 2017/460, potrebno je izvršiti usporedbu te dvije metodologije uz navođenje okvirnih referentnih cijena koje su predmet savjetovanja.

Kako se ovim savjetovanjem predlaže metodologija poštanske marke, u Tablici 17. prikazana je usporedba ulaznih parametara i rezultata CWD metodologije i odabrane metodologije poštanske marke za 2026. godinu.

Rezultati usporedbe ukazuju da bi primjena CWD metodologije rezultirala nešto većim razinama unakrsnog subvencioniranja obzirom na indeks CAA od 12,81% u odnosu na 9,29% prema predloženoj metodologiji poštanske marke.

Prema zadanoj raspodjeli dozvoljenog prihoda od 50:50, CWD metodologija daje referentnu cijenu na izlaznim interkonekcijskim točkama od 0,4849 EUR/kWh/dan, što se ocjenjuje previsokom razinom naknade s potencijalnim rizikom (ne)zakupa kapaciteta na interkonekcijama, čime bi se umanjila razina međusustavne upotrebe mreže, a koja se postojećim ulaganjem u transportnu infrastrukturu upravo nastoji potaknuti.

Tablica 17. Usporedba CWD metodologije i odabrane metodologije poštanske marke za 2026. godinu

Parametri usporedbe	CWD metodologija	Odabrana metodologija poštanske marke
I.) Ulazni parametri		
Korištena metoda regulacije transportnog sustava	Dozvoljeni maksimalni prihod prema principu slaganja blokova (' <i>building block approach</i> ')	
Raspodjela dozvoljenog prihoda na pojedine točke ulaza/izlaza	DA	DA
Udaljenost između ulaznih i izlaznih točaka transportnog sustava	DA	NE
Predviđeni ugovoreni kapacitet	DA	DA
Količina protoka	NE	NE
Omjer raspodjele prihoda od ulaza i izlaza	50:50	60:40
II.) Rezultati procjene troškova - temeljeni na kapacitetima - članak 5 (1) a		
Faktor koji utječe na troškove unutar sustava	51.297.772.565	287.089.838
Faktor koji utječe na troškove izvan sustava	6.810.893.582	22.577.223
Omjer za unutar-sustavni kapacitet	0,00119	0,22564
Omjer za međusustavni kapacitet	0,00135	0,24763
Indeks raspodjele troškova	12,81 %	9,29 %
Procijenjeni prihodi iz unutar-sustavne upotrebe mreže	250.951.245	258.878.666
Procijenjeni prihodi iz međusustavne upotrebe mreže	74.652.070	66.726.575
III.) Rezultati procjene troškova - temeljeni na količini - članak 5 (1) b	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
IV.) Usklađenost sa člankom 7. Uredbe 2017/460		

Omogućiti korisnicima mreže- samostalno dobivanje istog izračuna referentnih cijena i njihovo točno predviđanje	NE	DA
Uzimati u obzir- stvarne troškove nastale pružanjem transportnih usluga uz razinu kompleksnosti transportne mreže	DA	DA
Osigurati- nediskriminiranje i spriječiti neopravdano unakrsno subvencioniranje	DA	DA
Osigurati da - količinski rizik povezan sa transportom preko ulazno-izlaznog sustava ne snose krajnji kupci unutar tog sustava	DA	DA
Osigurati da - dobivene referentne cijene ne narušavaju prekograničnu trgovinu (rezultati CAA analiza)	NE	DA
V.) Usporedba referentnih cijena za 2026.	u EUR/kWh/dan	u EUR/kWh/dan
Izlazne referentne cijene		
Izlazi na interkonekciji	0,4849	0,2346
Izlazi u RH	0,2641	0,2346
Ulazne referentne cijene		
Ulaz iz skladišta	0,0114	0,0342
Ulazi iz proizvodnje	0,2559	0,3420
Ulazi na interkonekciji	0,0000	0,3420
Ulaz iz terminal za UPP	0,2954	0,3420

3.7. Procjena predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene za transportne usluge

Uredbom 2017/460 propisano je da metodologija za utvrđivanje referentne cijene za transportne usluge treba biti u skladu s člankom 13. Uredbe 715/2009, a koji je zamijenjen člankom 17. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe 1789/2024, te treba ispunjavati sljedeće zahtjeve:

a) omogućiti korisnicima mreže da sami vrše izračun referentnih cijena za tekuće i buduća razdoblja

Objavom pojednostavljenog tarifnog modela koji je sastavni dio dokumentacije za savjetovanje objavljene na internetskoj stranici HERA-e, i koji sadrži osnovne elemente za izračun tarifnih stavki (planirani dozvoljeni prihod, udio prihoda koji se prikuplja kroz ugovorene godišnje kapacitete, planirane ugovorene kapacitete i prilagodbe za pojedine točke transportnog sustava (popusti)), korisnici transportnog sustava su u mogućnosti dobiti izračun indikativnih referentnih cijena. Izmjenom određenih parametara također su u mogućnosti modelirati i predviđati kretanje referentnih cijena u ovisnosti o promjeni određenih parametara.

Način utvrđivanja dozvoljenog prihoda nije predmet ovog propisanog savjetovanja, no detaljno je propisan Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, kao i povezanom odlukom HERA-e kojom se utvrđuju iznosi dozvoljenog prihoda za naredno regulacijsko razdoblje.

Iznos konačnog dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava za godine četvrtog regulacijskog razdoblja 2026-2030. godinu bit će određen od strane HERA-e krajem isteka trenutnog regulacijskog razdoblja, u roku predviđenom Zakonom.

b) uzeti u obzir stvarne troškove nastale pružanjem transportnih usluga uz uzimanje u obzir razine kompleksnosti transportne mreže

Unatoč tome što je tržište plinom u vidu količine potrošnje i protoka u Republici Hrvatskoj relativno malo u odnosu na bliže okruženje, ipak je kompleksne strukture s obzirom da sadrži vlastitu proizvodnju na kopnu i moru, skladište plina, terminal za UPP te dvije interkonekcije sa susjednim državama preko kojih se plin u posljednjih godina izvozi iz Republike Hrvatske.

Promjenu tokova plina od južnih prema srednjoistočnim državama Europe podupire i Hrvatska s kapacitetima terminala za UPP i plinovodima transportnog sustava, čime se doprinosi osiguranju sigurnosti opskrbe tržišta plinom ne samo Republike Hrvatske, već i dijela članica Europske unije.

Hrvatska trenutno provodi dodatna ulaganja u proširenje kapaciteta terminala za UPP na otoku Krku i povezanih otpremnih plinovoda koji će dodatno pridonijeti diversifikaciji dobavnih pravaca jugoistočne i srednje Europe.

Dodatnu kompleksnost sustavu daje i broj priključnih izlaza izravnih kupaca na transportnom sustavu, s velikim razlikama u nazivnom tlaku od 1,5 bar do 31 bar, a koje zahtijevaju značajne prilagodbe tlaka u sustavu i usklađenost svih komponenti transportnog sustava, uključujući i adekvatnost kompresorskih stanica.

Unatrag 10 godina energetska strategija Republike Hrvatske uključivala je značajne investicije u modernizaciju, ali i izgradnju plinskog transportnog sustava, čijim se dovršetkom bitno povećala pokrivenost države transportnim sustavom plinovoda te se omogućila uporaba plina i u slabije razvijenim regijama Hrvatske, osobito Like i Dalmacije.

Okosnica tog sustava bila je izgradnja magistralnog plinovoda Bosiljevo-Split, dužine 292 km na koje su se uključili regionalni plinovodi ukupne dužine 80 km te 11 mjerno redukcijskih stanica. Dovođenje prirodnog plina u županije koje ostvaruju najmanji udio u BDP-u Republike Hrvatske te s niskim iznosima BDP-a po stanovniku, imalo je dvojak utjecaj. S jedne strane, regijama koje su do tada bile ovisne o nafti, loživom ulju i krutim gorivima omogućio se pristup ekološki prihvatljivom energentu, dok se s druge strane, nastojao potaknuti gospodarski razvoj tih regija osiguravanjem sigurnog i pouzdanog energenta.

Republiku Hrvatsku karakterizira značajna prostorna koncentriranost gospodarstva koja se očituje u velikim razlikama među županijama. U pogledu raspodjele bruto domaćeg proizvoda, Grad Zagreb, u kojem se ostvaruje čak trećina ukupnog BDP-a Hrvatske, ostvaruje gotovo dva puta veće iznose BDP-a od navedene regije Like¹, a koju ujedno karakterizira gorsko-planinski krajolik te najmanja gustoća naseljenosti.

S obzirom na navedeno, a u kontekstu razmatranja primjene cijena transporta povezanih sa stvarnim troškovima izgradnje sustava kroz ovo područje, odnosno razmatranjem primjene CWD metodologije, ista bi rezultirala cijenom transporta za upotrebu plina koju ove regije sa sadašnjem stupnjem razvijenosti ne bi mogle ekonomski podnijeti bez daljnjeg negativnog utjecaja na BDP. Isto bi bilo u suprotnosti sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske kojom se namjerava pridonijeti utvrđivanju prioritetnih aktivnosti usmjerenih prema jačanju razvojnog potencijala svih hrvatskih regija, smanjenju regionalnih razlika te jačanju i izgradnji razvojnog potencijala slabije razvijenih dijelova zemlje, a sve s ciljem sveukupnog rasta i gospodarskog napretka Republike Hrvatske.

c) osigurati nediskriminiranje i spriječiti neopravdano unakrsno subvencioniranje, među ostalim uzimajući u obzir procjene raspodjele troškova iz članka 5.

Predložena metodologija poštanske marke prema raspodjeli troškova u omjeru prihoda 60:40 rezultira CAA indeksom nižim od 10%, slijedom čega se ocjenjuje da predložena metodologija sprječava unakrsno subvencioniranje između korisnika mreže, čime se osigurava i nediskriminiranje. Osim toga, ukidanjem popusta na ulazu iz terminala za UPP osigurava se

---

¹ Prema podacima Državnog zavoda za statistiku

potpuna jednakost svih korisnika koji na bilo koji način osiguravaju plin na ulazu u transportni sustav Republike Hrvatske, obzirom da svi snose trošak transportnih usluga pod jednakim uvjetima.

d) osigurati da znatan količinski rizik povezan konkretno s transportom preko ulazno-izlaznog sustava ne snose krajnji kupci unutar tog ulazno-izlaznog sustava

Ravnomjernom raspodjelom troškova na sve korisnike transportnog sustava na jednak način i u okviru ugovorenih kapaciteta, svi korisnici snose troškove transportnog sustava u ovisnosti o planiranom korištenju istog. Rizik bilo kakvog unakrsnog subvencioniranja odnosno podnošenja tereta jednih korisnika na teret drugih upravo se dokazuje provedbom testa CAA, slijedom čega, radi rezultata iz predložene metodologije koji su u okviru prihvatljivog raspona, nema indikacija da bilo koji korisnici sustava snose rizik povezan s aktivnostima drugih korisnika.

e) osigurati da dobivene referentne cijene ne narušavaju prekograničnu trgovinu

Kako je prethodno obrazloženo u ovom dokumentu, rezultirajuće referentne cijene u CWD modelu u omjeru 50:50 (ali i 60:40) upravo daju povezane iznose tarifnih stavki na interkonekcijskim točkama koje bi mogle narušiti prekograničnu trgovinu, slijedom čega se niti za naredno, četvrto regulacijsko razdoblje ne predlaže primjena CWD metodologije.

Slijedom prethodno obrazloženog procjenjuje se da je **predložena metodologija poštanske marke u skladu s odredbama Uredbe 1789/2024 te da ispunjava sve zahtjeve iz članka 7. Uredbe 2017/460.**

4. INDIKATIVNE REFERENTNE CIJENE SUKLADNO PREDLOŽENOJ METODOLOGIJI POŠTANSKE MARKE

4.1. Indikativne referentne cijene za razdoblje od 2026. – 2030.

Tablica 18. Indikativni iznosi referentne cijene za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze i izlaze transportnog sustava za razdoblje 2026. – 2030.

Naziv tarifne stavke	Oznaka tarifne stavke	Tarife prema Uredbi 2017/460 za tarifno razdoblje od 2026. - 2030.					Mjerna jedinica
		2026	2027	2028	2029	2030	
Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	T _{U,IN}	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	EUR/kWh /dan
Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	T _{U,PR}	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	EUR/kWh /dan
Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	T _{U,SK}	0,0342	0,0258	0,0261	0,0268	0,0272	EUR/kWh /dan
Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP	T _{U,UPP}	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	EUR/kWh /dan
Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	T _{I,IN}	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	EUR/kWh /dan
Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	T _{I,HR}	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	EUR/kWh /dan

4.2. Usporedba referentnih cijena primjenjivih u trenutačnom tarifnom razdoblju te referentnih cijena za razdoblje 2026.-2030.

Sukladno prijedlogu metodologije za utvrđivanje referentne cijene prema principu poštanske marke, transportne tarife za tarifno razdoblje 2026. – 2030. mijenjaju se u odnosu na transportne tarife primjenjive u trenutnom tarifnom razdoblju 2021. – 2025., i to zbog promjene sljedećih parametara:

- radi značajnijeg porasta indikativnih dozvoljenih prihoda u 2026. godini u odnosu na primjenjive u tekućoj godini. Ovdje korišteni prihod ne uključuje konačno usklađenje prihoda između regulacijskih razdoblja i druge eventualne prilagodbe, za koje se očekuju da će smanjiti ovdje predložene iznose dozvoljenog prihoda,
- novi predloženi koeficijent sigurnosti za ulaz iz terminala za UPP k_{UPP} predlaže se u iznosu od 1,0 u odnosu na trenutno važeći koeficijent k_{UPP} 0,85, odnosno predlaže se ukidanje popusta za ulaz iz terminala za UPP,
- nove projekcije planiranih ugovorenih kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj i kratkoročnoj osnovi, s većim razinama ugovorenih kapaciteta u odnosu na trenutne razine, a radi povećanja kapaciteta terminala za UPP i izgradnje dodatnih plinovoda koji će omogućiti povećanu otpremu i sigurnost opskrbe Republike Hrvatske i okruženje, a čiji efekti na smanjenje troška transporta se očituju od 2027. godine, s punom aktivacijom nove infrastrukture.

Zbog navedenih promjena, prema prijedlogu metodologije za utvrđivanje referentne cijene prema principu poštanske marke, transportne tarife u razdoblju 2026. – 2030. mijenjaju se u odnosu na transportne tarife za istu vrstu transportne usluge primjenjive u trenutačnom tarifnom razdoblju 2021. – 2025. prema trenutno važećoj Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, kako je prikazano u Tablici 19.

Tablica 19. Indikativni iznosi referentne cijene za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze i izlaze transportnog sustava za razdoblje 2026. - 2030. u odnosu na trenutno tarifno razdoblje

Naziv tarifne stavke	Oznaka tarifne stavke	Referentne cijene u trenutnom tarifnom razdoblju		Referentne cijene prema Uredbi 2017/460 za razdoblje od 2026. – 2030. (EUR/kWh/dan)					% promjena
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2026/2025
Tarifna stavka za ulaz na interkonekciji	T _{U,IN}	0,3245	0,3249	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	5%
Tarifna stavka za ulaz iz proizvodnje	T _{U,PR}	0,3245	0,3249	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	5%
Tarifna stavka za ulaz iz sustava skladišta plina	T _{U,SK}	0,0324	0,0325	0,0342	0,0258	0,0261	0,0268	0,0272	5%
Tarifna stavka za ulaz iz terminala za UPP*	T _{U,UPP}	0,2758	0,2761	0,3420	0,2583	0,2610	0,2682	0,2723	24%
Tarifna stavka za izlaz na interkonekciji	T _{I,IN}	0,1852	0,1844	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	27%
Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj	T _{I,HR}	0,1852	0,1844	0,2346	0,1759	0,1778	0,1828	0,1856	27%

5. NETRANSPORTNE USLUGE OPERATORA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Operator transportnog sustava pruža ostale usluge i aktivnosti korisnicima mreže koje se ne uključuju u dozvoljeni prihod operatora, niti se investicije povezane s tim uslugama uključuju u obuhvat regulirane imovine. Ove su usluge regulirane zasebnim metodologijama, a utvrđene su Mrežnim pravilima transportnog sustava te se ugovaraju zasebno od ugovaranja usluge transporta.

Naknade za navedene usluge odražavaju stvarne troškove nuđenja takvih usluga, a planirani prihodi od navedenih usluga se u postupku izračuna tarifa za naredno regulacijsko razdoblje izuzimaju iz ukupnog iznosa dozvoljenih prihoda, kako preko troškova uključenih u operativne troškove kao jedne od sastavnica dozvoljenog prihoda operatora, ne bi došlo do unakrsnog subvencioniranja ovih usluga od strane korisnika transportnog sustava kojima se obračunavaju transportne tarife.

U nastavku se daje prikaz izračuna dozvoljenog prihoda operatora te stavki ostalih usluga koje se izuzimaju iz prihoda koje se raspoređuju na transportne tarife korisnika sustava.

Planirani dozvoljeni prihod operatora se izračunava prema formuli iz koje je razvidno da su svi eventualni prihodi koji se ostvare od netransportnih usluga izdvojeni iz izračuna dozvoljenog prihoda koji se raspoređuje na referentne i rezervne cijene:

$$DP_t^P = OPEX_t^P + A_t^P + PRO_t^P + PV\delta_t - (P_{PRIK_t}^P + P_{NU_t}^P + P_{OST_t}^P)$$

gdje je:

- DP_t^P - planirani dozvoljeni prihod u regulacijskoj godini t,
- $OPEX_t^P$ - planirani operativni troškovi poslovanja u regulacijskoj godini t,
- A_t^P - planirana amortizacija reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t,
- PRO_t^P - planirani prinos od reguliranih sredstava u regulacijskoj godini t,
- $PV\delta_t$ - dio razlike između revidiranih dozvoljenih prihoda i ostvarenih prihoda u godini T-1 i u prethodnim godinama regulacijskog razdoblja iskazan u regulacijskoj godini t,
- $P_{PRIK_t}^P$ - planirani prihodi od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta u regulacijskoj godini t,
- $P_{NU_t}^P$ - planirani prihodi od nestandardnih usluga u regulacijskoj godini t,
- $P_{OST_t}^P$ - planirani ostali poslovni prihodi koji se ne odnose na osnovno poslovanje operatora transportnog sustava.

5.1. Usluga priključenja na transportni sustav ili povećanja priključnog kapaciteta

Operator transportnog sustava pruža uslugu priključenja na transportni sustav ili povećanja priključnog kapaciteta sukladno Metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta.²

Navedenom metodologijom se određuju: kategorije priključaka na plinski distribucijski ili transportni sustav, grupe složenosti radova, način, elementi i kriteriji za izračun naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta, postupak podnošenja zahtjeva za određivanje, odnosno promjenu iznosa naknade za priključenje, donošenje, objava i primjena naknade za priključenje.

Naknada za priključenje naplaćuje se direktno investitorima na čiji se zahtjev usluga inicira, a sama naknada izravno ovisi o složenosti radova. Metodologija definira kategorije priključaka i pripadajuće koeficijente te potreban broj radnih sati za izvođenje radova pojedine grupe složenosti radova za priključenje na transportni sustav pojedine kategorije priključka.

Trošak pripremno-završnih radova za regulacijsko razdoblje utvrđeno je formulom:

$$TG = B_{rs} \times JC_{rs}$$

gdje je:

- TG – trošak pripremno-završnih radova za pojedinu grupu složenosti radova,
- B_{rs} – potrebni broj radnih sati za izvođenje radova pojedine grupe složenosti radova,
- JC_{rs} – jedinična cijena radnog sata radnika koji izvodi radove pojedine grupe složenosti.

Za svaku od grupa složenosti radova jedinična cijena radnog sata utvrđuje se za regulacijsko razdoblje prema sljedećoj formuli:

$$JC_{rs} = PC_{rs} \times k_{kp} \times k_{sr}$$

gdje je:

- JC_{rs} – jedinična cijena radnog sata radnika koji izvodi radove pojedine grupe složenosti,
- PC_{rs} – prosječna cijena radnog sata,
- k_{kp} – koeficijent kategorije priključka,
- k_{sr} – koeficijent složenosti radova.

Prosječnu cijenu radnog sata utvrđuje i objavljuje HERA za svako regulacijsko razdoblje sukladno odredbama Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom.

---

² Metodologija je objavljena u službenom listu Republike Hrvatske na poveznici:
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_48_927.html

5.2. Nestandardne usluge

Na temelju Zakona o regulaciji energetske djelatnosti i članka 94. stavka 3. Zakona o tržištu plina, HERA je u svibnju 2018. donijela Metodologiju utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom³, uz izmjene u 2019., 2021. i 2022. godini.

Metodologiju su dužni primjenjivati operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator sustava skladišta plina, operator terminala za ukapljeni prirodni plin, opskrbljivač u obvezi javne usluge i zajamčeni opskrbljivač.

Navedenom metodologijom utvrđene su usluge koje se smatraju nestandardnim za navedene skupine energetske subjekata te ujedno i:

- struktura cjenika nestandardnih usluga operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava, operatora sustava skladišta plina, operatora terminala za ukapljeni prirodni plin i opskrbljivača u obvezi javne usluge,
- način, elementi i kriteriji za izračun cijene nestandardnih usluga,
- način izračuna prosječne cijene radnog sata,
- broj radnik-sati potrebnih za izvršenje pojedine nestandardne usluge,
- donošenje, objava i primjena cjenika nestandardnih usluga.

S obzirom da navedena Metodologija definira strukturu cjenika, kriterije za izračun cijene nestandardnih usluga, način izračuna prosječne cijene radnog sata te broj radnik-sati potrebnih za izvršenje pojedine nestandardne usluge, ove usluge se također smatraju netransportnim uslugama na način propisan Uredbom 2017/460.

Prihodi od nestandardnih usluga predstavljaju manji udio u poslovnim prihodima operatora transportnog sustava te odražavaju stvarne troškove koji su povezani s obavljanjem određene usluge sukladno cjeniku nestandardnih usluga.

Za trenutno regulacijsko razdoblje projicirani su s udjelom od 0,2% u odnosu na dozvoljeni prihod operatora.

Popis nestandardnih usluga operatora transportnog sustava prikazan je u Tablici 20.

---

³ Metodologija je objavljena u službenom listu Republike Hrvatske na poveznici:
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_48_926.html

Tablica 20. Popis nestandardnih usluga operatora transportnog sustava

Nestandardna usluga	
1.	Izdavanje energetske suglasnosti za građevinu ili dio građevine s jednim obračunskim mjernim mjestom i priključnim kapacitetom:
2.	Izrada elaborata izvanrednog stvaranja tehničkih uvjeta u transportnom sustavu
3.	Suglasnost za izvođenje radova u zaštitnom pojasu transportnog sustava
4.	Nadzor nad izvođenjem radova u zaštitnom pojasu transportnog sustava
5.	Ucrtavanje položaja elemenata transportnog sustava na podloge
6.	Montaža ili demontaža plinomjera i druge mjerne opreme
7.	Montaža ili demontaža regulacijske, sigurnosne i druge opreme
8.	Montaža ili demontaža plinomjera i druge mjerne opreme s povećanim brojem funkcija, uključujući i modul za daljinsko očitavanje
9.	Izmještanje obračunskog mjernog mjesta u slučaju neovlaštene potrošnje plina
10.	Izmještanje elemenata plinskog transportnog sustava
11.	Popravak elemenata transportnog sustava uslijed oštećenja ili otuđenja koje je pravna ili fizička osoba mogla spriječiti
12.	Stavljanje izvan funkcije plinskog priključka
13.	Privremeno odvajanje od transportnog sustava radi izvođenja planiranih radova održavanja, rekonstrukcije ili razvoja povezanog plinskog sustava, građevina ili postrojenja
14.	Očitavanje stanja plinomjera na posebni zahtjev opskrbljivača plinom
15.	Izvanredno ispitivanje ispravnosti plinomjera ili druge mjerne opreme kod ovlaštenog mjeritelja Državnog zavoda za mjeriteljstvo u skladu s propisima iz područja zakonskog mjeriteljstva
16.	Privremena promjena izlaznog tlaka na zahtjev operatora distribucijskog sustava ili krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav
17.	Uklanjanje tekućih tehnoloških nečistoća iz uređaja za izdvajanje tekućih tehnoloških nečistoća
18.	Nadzor uklanjanja tekućih tehnoloških nečistoća iz uređaja za izdvajanje tekućih tehnoloških nečistoća
19.	Izdavanje ovlaštenja pravnoj ili fizičkoj osobi za izvođenje priključaka na transportni sustav na rok od dvije godine
20.	Pripremno-završno vrijeme
21.	Evidentiranje trgovine za prodavatelja na sekundarnom tržištu
22.	Evidentiranje trgovine za kupca na sekundarnom tržištu
23.	Naknada za pristup aplikaciji za kupca na sekundarnom tržištu koji nije korisnik transportnog sustava
24.	Mjesečna naknada za pristup aplikaciji za kupca na sekundarnom tržištu koji nije korisnik transportnog sustava

6. POPIS TABLICA I SLIKA

6.1. Popis tablica

Tablica 1. Osnovni podaci o transportnom sustavu Republike Hrvatske	10
Tablica 2. Tehnički i priključni kapaciteti na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava u 2024.	11
Tablica 3. Količine plina preuzete na ulazima u transportni sustav u 2023. i 2024.....	12
Tablica 4. Količine plina isporučene na izlazima iz transportnog sustava 2023. i 2024. godine	13
Tablica 5. Pregled ugovorenih godišnjih kapaciteta transportnog ustava za kalendarsku 2023. godinu	14
Tablica 6. Pregled ugovorenih godišnjih kapaciteta transportnog ustava za kalendarsku 2024. godinu	14
Tablica 7. Pregled elemenata predložene metodologije za utvrđivanje referentne cijene.....	17
Tablica 8. Pregled klastera i priključnih točaka klastera na izlazima u Hrvatskoj.....	19
Tablica 9. Homogene grupe točaka transportnog sustava u Republici Hrvatskoj i pripadajuće oznake tarifnih stavki.....	20
Tablica 10. Tehnički kapaciteti na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava.....	21
Tablica 11. Planirani ugovoreni kapaciteti na ulaznim i izlaznim točkama transportnog sustava za razdoblje 2021.-2026.	23
Tablica 12. Projicirani dozvoljeni prihod operatora transportnog sustava koji se ostvaruje temeljem indikativnih iznosa tarifnih stavki za godine 2026.-2030., prema prijedlogu PLINACRO-a d.o.o.	25
Tablica 13. Pregled raspodjele faktora koji utječu na raspodjelu troškova za izračun CAA za 2026. godinu (izračun sukladno Članaku 5(5)(a) Uredbe 2017/460)	28
Tablica 14. Rezultati procjene raspodjele troškova (CAA) i tarifa prema ugovorenom kapacitetu i udaljenosti za 2026. prema parametrima iz čl. 8, st. 1, točke e) Uredbe 2017/460.....	29
Tablica 15. Rezultati procjene raspodjele troškova CAA i tarifa prema ugovorenom kapacitetu prema principu poštanske marke za 2026. godinu	30
Tablica 16. Rezultati procjene raspodjele troškova CAA i tarifa prema ugovorenom kapacitetu prema principu poštanske marke za 2027. godinu	31
Tablica 17. Usporedba CWD metodologije i odabrane metodologije poštanske marke za 2026. godinu	32
Tablica 18. Indikativni iznosi referentne cijene za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze i izlaze transportnog sustava za razdoblje 2026. – 2030.....	36
Tablica 19. Indikativni iznosi referentne cijene za ugovoreni stalni kapacitet na godišnjoj razini za ulaze i izlaze transportnog sustava za razdoblje 2026. - 2030. u odnosu na trenutno tarifno razdoblje	38
Tablica 20. Popis nestandardnih usluga operatora transportnog sustava.....	42

6.2. Popis slika

Slika 1. Plinski transportni sustav Republike Hrvatske	9
Slika 2. Shematski prikaz ulaza u transportni sustav i izlaza iz transportnog sustava prema simulaciji scenarija transporta plina u 2027. godini	12
Slika 3. Postojeća i planirana struktura tehničkih kapaciteta za razdoblje 2025.-2027.....	22